

DANSK SVINEPRODUKTIONS KONKURRENCEEVNE 2018

Michael Groes Christiansen og Finn Udesen

SEGES Svineproduktion, Den rullende Afprøvning

STØTTET AF:

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Hovedkonklusion

Dansk svineproduktion havde i 2018 den laveste produktionsomkostning pr. kg slagtekrop i EU. Produktionsomkostningen var med 10,35 kr./kg lidt lavere end i Spanien, der traditionelt har den laveste omkostning i EU. I Danmark blev der fravænnet tre grise mere pr. årsso end i Holland, der er vores nærmeste konkurrent på produktivitet i soholdet.

Sammendrag

Rapporten viser dansk svineproduktions konkurrenceevne i 2018 samt i tidsserier med hensyn til effektivitet, omkostning pr. kg slagtekrop samt i rentabilitet i forhold til de lande som er med InterPIG-netværket.

InterPIG-netværket omfatter de fleste vesteuropæiske lande, enkelte central- og østeuropæiske lande samt Canada, USA og Brasilien.

I 2018 lå Danmark med en produktionsomkostning på 10,35 kr./kg. på en førsteplads i EU-InterPIG, hvilket var lidt lavere end i Spanien. Canada, USA og Brasilien har lavere omkostninger end de europæiske lande.

Danmark var bedst, når det gjaldt produktivitet i soholdet. I Danmark fravænner vi 14,8 grise pr. kuld mod kun 13,0 grise pr. kuld i Holland, der var næstbedst. Afregningspriserne i 2018 var i de fleste lande lavere end i 2017. De lavere priser medførte, at de fleste lande havde negativ rentabilitet i svineproduktionen. I Danmark var der en negativ rentabilitet på 0,99 kr./kg slagtekrop.

Danmark er meget konkurrencedygtige indenfor smågriseproduktionen, men smågrise ved 30 kg solgt til markedspriser giver alligevel underskud i en rentabilitetsmodel set over en 10-årig periode.

Rentabilitetsmodellen viser, at smågriseproducenter, der har solgt til tysk Nord-West-notering eller dansk SPF-pulje region 2/3, PRRS-negativ, har haft et tab på 13 kr. pr. smågris i gennemsnit. Det må

dog tilføjes, at et ekstra tillæg i form af store ensartede batch fra de relativt store danske sohold kan betyde, at danske smågriseproducenter i realiteten har haft overskud.

Rentabilitetsmodellen viser tilsvarende, at slagtegriseproducenter ville have et tab på 38 kr./slagtesvin, hvis de indkøbte smågrise til Nord-West-notering. Samme analyse viser også, at en tysk slagtegriseproducent ville have et tab på 33 kr. pr. slagtesvin med smågrise indkøbt til Nord-West-notering. En stor andel af de tyske svineproducenter benytter imidlertid det specielle tyske landbrugsmomssystem, som betyder, at der ikke afregnes moms med skattevæsenet. Det giver en skjult gevinst på 23-30 kr./slagtesvin. Systemet var oprindeligt kun tænkt som en administrativ lettelse for mindre landbrug. Strukturudviklingen har imidlertid medført, at det i Tyskland ikke kun er de mindre landbrug, der er momsfrataget. Det har bevirket, at EU har indledt en retssag mod Tyskland for at undersøge, om systemet anvendes på en konkurrenceforvridende måde, hvilket ikke var hensigten. Flat-rate momssystemer til mindre landbrug er lovlige i EU, og systemet kendes også fra Holland, Østrig, Irland.

Baggrund

Hvert år indsender lande, som indgår i InterPIG-samarbejdet, deres nationale gennemsnit for effektivitet og priser for det foregående år. Benchmarkingen er i første omgang for en integreret bedrift med en full-line-produktion af slagtesvin. Produktionsomkostning pr. kg slagtekrop og afregningspriser danner grundlag for benchmarking af produktionsomkostninger og rentabilitet.

Forudsætningen for en god benchmarking er, at "tal" er gjort sammenlignelige. De enkelte lande bruger kold eller varm slagtevægt, eller levende vægt, når de regner økonomi pr. produceret enhed. Effektivitetstal er også påvirket af forskellige nationale metoder. Faktoren til at omregne fra slagtevægt til levendevægt er fx forskellig. Når der anvendes forskellige faktorer, bliver foderforbrug og daglig tilvækst ikke umiddelbart sammenlignelig.

Produktionseffektiviteten i de enkelte landes svineproduktion har afgørende indflydelse på konkurrenceevnen. Inputfaktorer, såsom bygge- eller foderpriser, påvirker produktionsomkostningerne meget, mens lønomkostningerne udgør en mindre andel. Foderpriserne er oftest kontinentalt betinget, afhængig af om der er eksportoverskud eller ej af korn, majs eller sojaskrå, men foderprisen kan også variere betydeligt inden for det enkelte land afhængig af logistikomkostninger.

Produktionsomkostninger landene imellem er blandt andet afhængige af det enkelte lands rammevilkår, specielt på dyrevelfærd og miljøområdet. Inden for EU-området har Sverige, Danmark og UK skærpede nationale krav til dyrevelfærd, som medfører øgede omkostninger. Italien skiller sig ud med den høje slagtevægt, og afsætningen ligger i et andet markedssegment end de øvrige EU-lande. Holland og Danmark har de strengeste miljøkrav, men Tyskland er også ved at komme med på dette område.

På mellemlangt sigt er det ikke produktionsomkostningen pr. kg svinekød, men rentabiliteten pr. kg svinekød, som er interessant. Derfor indgår de enkelte landes afregningspriser i InterPIG-samarbejdet. Den udbetalte afregningspris pr. kg svinekød er de opnåede nationale salgspriser minus slagteri- og distributionsomkostninger samt eventuel resultatudlodning til slagteriets leverandører.

Svinebedrifterne bliver mere og mere specialiserede i enten smågrise- eller slagtegriseproduktionen. Slagtegriseproducenternes smågrisepris er i dag markedsbestemt. Det er et stort centraleuropæisk smågrise marked, som dikterer smågriseprisen, ikke nationale produktionsomkostninger for en smågris.

Den integrerede bedrifts produktionsomkostning pr. kg slagtekrop eller rentabilitet er derfor ikke nødvendigvis en særlig god rettesnor for, hvordan konkurrenceevnen reelt er på specialiserede bedrifter. Produktionsomkostninger i InterPIG kan splittes op i en smågrise- og en slagtegrisedel. Dette udnyttes til at lave ekstra analyser delvist baseret på InterPIG-tal, fx analyser af slagtegriseproducenters konkurrenceevne med ens "smågrisepris", hvor den centraleuropæisk fælles markedspris for en smågris via den tyske Nord-West-notering bruges. Disse analyser kan derfor give et helt andet resultat og et mere korrekt billede af konkurrenceevnen landene imellem for specielt rene slagtegriseproducenter i forhold til resultatet for en integreret bedrift.

Rentabiliteten i svineproduktionen er cyklisk på grund af udbuds- og efterspørgselsmekanismer, og benchmarking af rentabilitet bør derfor ses over tid.

EU er et beskyttet indre marked med hensyn til svinekød. I 2018 var der en importtold på 6,47 kr./kg for udbenet svinekød og 3,99 for hele/halve svinekroppe. Tolden er uændret i forhold til 2017. Canada har lavet en kvotaaftale med EU i 2017, som giver dem mulighed for at eksportere noget til EU uden afgifter. Importen fra Canada til EU er stadigvæk stærkt begrænset. I alt har EU i de første tre kvartaler af 2019 importeret 155 tons fra Canada. Dette er pænt under deres nul-told-kvote. Interessen for at importere fra Canada er stigende i takt med de højere interne priser i EU, samt det faktum at Kina p.t. er lukket for import af canadisk svinekeød.

Materialer og metoder

Formålet med denne Rapport er at måle Danmarks konkurrenceevne inden for produktionen af svinekeød. En nations konkurrenceevne kan måles på rentabiliteten ved at producere 1 kg svinekeød. Det er hele svinekeødsbranchens konkurrenceevne, som måles på denne måde – både svineproducenternes og slagteriernes. Danske beregninger bygger på tilpassede InterPIG-definitioner og er lagt ind i InterPIG-regnearks skabelonen [1,3].

I 2018-rapporten vises tal fra følgende InterPIG-medlemmer: Danmark (SEGES Svineproduktion), England/UK (BPEX), Irland (Teagasc), Frankrig (IFIP), Holland (LEI & PVE), Brasilien (EMBRAPA), Tyskland (FAL & ISN), Østrig (VLV), Belgien (Boerenbond Belgie), Italien (Centro Ricerche Produzione Animali), Sverige (SvenskaPIG), Spanien (SIP Consultors), Ungarn (AKI instituttet), Finland (Atria) og USA (Iowa State University). For Brasilien, og USA gælder, at de indlagte effektivitetstal ikke stammer fra et "landsgennemsnit", men er forventet effektivitet. Det fremgår af tabel 1, hvor stor en andel af den nationale produktion der er omfattet, og flere lande har samme omfattende datamængde som Danmark.

Det danske nationale gennemsnit er baseret på en meget større stikprøve i 2018 i forhold til 2017. Der er en stigning fra 42 % til 52 % af landets søer i gennemsnittet og for slagtegrise er der en stigning fra 26 % til 40 % af landets slagtegriseproduktion. Fra og med 2018 skifter Danmark i InterPIG sammenhænge til vægtet nationalt gennemsnit, som der også er opgjort i landsgennemsnit tal 2018 [2], i stedet for simpelt gennemsnit. Vægtet gennemsnit af en stor stikprøve giver et mere retvisende billede af landets gennemsnitstal end et simpelt gennemsnit, da de store besætninger oftest har bedre effektivitetstal.

De danske afregningspriser som bruges, er Danish Crowns slagtesvinenotering for 2018. Tillagt efterbetaling fra regnskabsperioden 17/18 korrigeret for fradrag/tillæg til noteringen, herunder det gennemsnitlige UK-tillæg på alle grise.

Tabel 1. Oversigt over stikprøvestørrelser som de nationale effektivitetstal er baseret på for InterPIG 2018, samt egne beregninger

Land	Antal sobedrifter	Gns. antal søer	Søer i % af landets produktion	Antal slagtegrise- bedrifter	Gns. antal slagtegrise- stipladser	Slagtesvin i % af landets produktion
Østrig	703	91	27	345	520	10
Belgien	77	226	0	100	1.558	0
Brasilien MT	17	1.000	13	0	0	0
Brasilien SC	0	500	0	0	750	0
Canada	0	0	0	0	0	0
Danmark	710	769	52	819	2.139	40
Finland	495	160	95	477	980	90
Frankrig	889	226	20	889	2.029	24
Tyskland	500	254	7	2.012	1.269	17
UK (inde)	0	0	0	0	0	0
UK (friland)	0	0	0	0	0	0
Ungarn	0	0	0	0	0	0
Irland	104	762	53	84	4.599	37
Italien	0	0	0	0	0	0
Holland	858	695	65	782	2.229	31
Spanien	846	1.158	44	4.602	1.770	41
Sverige	124	355	49	78	1.478	14
USA	375	0	0	2.698	0	0

I store lande kan der være så store regionale forskelle, at landet med fordel kan opdeles i regioner, hvis det er muligt. Dette er tilfældet for Brasilien, hvor Brasilien MT er for staten Mato Grosso, og Brasilien SC er tal fra staten Santa Catarina.

I UK er en stor andel af søerne på friland. I 2018 har UK valgt at opsplitte deres resultater i sohold i udendørs og indendørs besætninger også på omkostningssiden. På de fravænnede grise har det dog ikke været muligt at lave denne opsplitning med hensyn til daglig tilvækst og foderforbrug, hvorfor disse er ens effektivitetsmæssigt.

Frankrig og Danmark laver en beregning på økonomien for bedste tredjedel. Bedste tredjedel er defineret som flest fravænnede grise pr. årssø, eller for vækstdyr beregnet som bedste tredjedel med hensyn til produktionsværdi pr. stiplads. I begge tilfælde er der benyttet standardpriser på foder og input som i landsgennemsnittet, og der er således tale om en modelberegning. I virkelighedens verden er spredningen mellem bedste tredjedel og gennemsnittet større end disse modelberegninger viser. I nogle tilfælde kan det ganske simpelt bortforklares med "heldige foderhandler" på det rigtige tidspunkt af året.

Resultater og diskussion

Resultaterne vises først overordnet i form af valutakursudvikling, rentabilitet, afregningspriser og produktionsomkostninger. En tidsserieanalyse viser rentabilitetsudviklingen for udvalgte lande. Derefter foretages en opsplitning af produktionsomkostningerne. Effektivitetstal fra sohold, smågrise- og slagtegrisehold gennemgås herefter.

Valutakursudviklingen

Resultaterne kan være stærkt influeret af valutakurser, hvorfor udviklingen af disse over tid gennemgås i forhold til danske kroner i tabel 2. Valutakursudviklingen har generelt styrket de konkurrenter, som ligger uden for Eurozonen, hvis 2018 sammenlignes med 2017. US\$ ændrede sig med - 4,2 %. GBP faldt med -0,7 %. Den brasilianske Real faldt med -22 %. Den brasilianske Real faldt med 22 %.

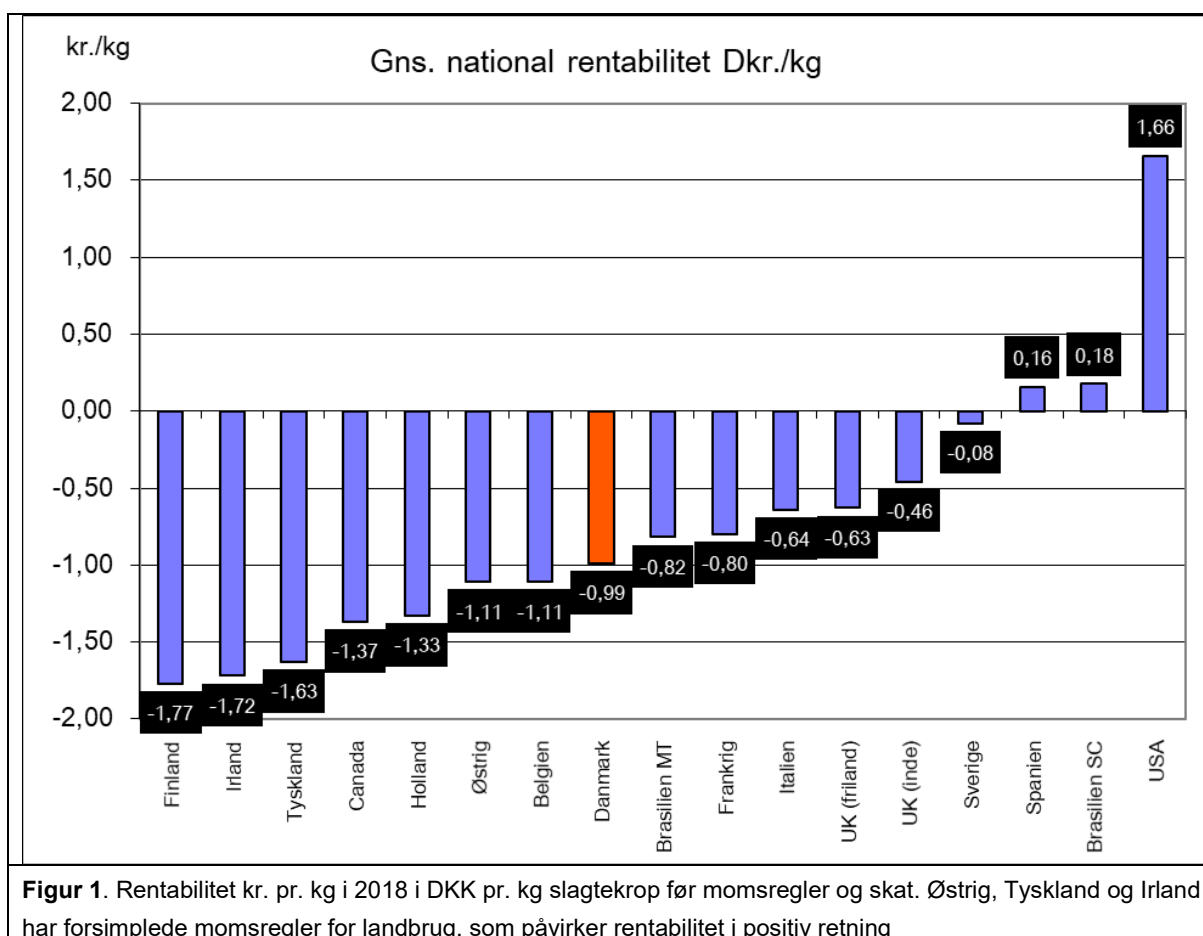
Tabel 2. Valutakursudviklingen fra 2007-2018 samt procentuel ændring fra 2016 til 2018. Valutakurser er årets gennemsnitskurs (Kilde: InterPIG 2018 omregnet til DKK)

Land/år	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018/ 2017
Brasilien	2,69	3,20	3,20	2,96	2,60	2,39	2,02	1,94	2,23	1,74	-22,0%
Canada	4,72	5,44	5,40	5,77	5,44	5,07	5,25	5,07	5,08	4,88	-3,9%
UK	8,37	8,66	8,56	9,19	8,76	9,20	10,21	9,09	8,48	8,42	-0,7%
Sverige	0,70	0,78	0,83	0,85	0,86	0,82	0,80	0,79	0,77	0,73	-5,2%
USA	5,36	5,64	5,36	5,77	5,60	5,60	6,71	6,71	6,59	6,31	-4,2%

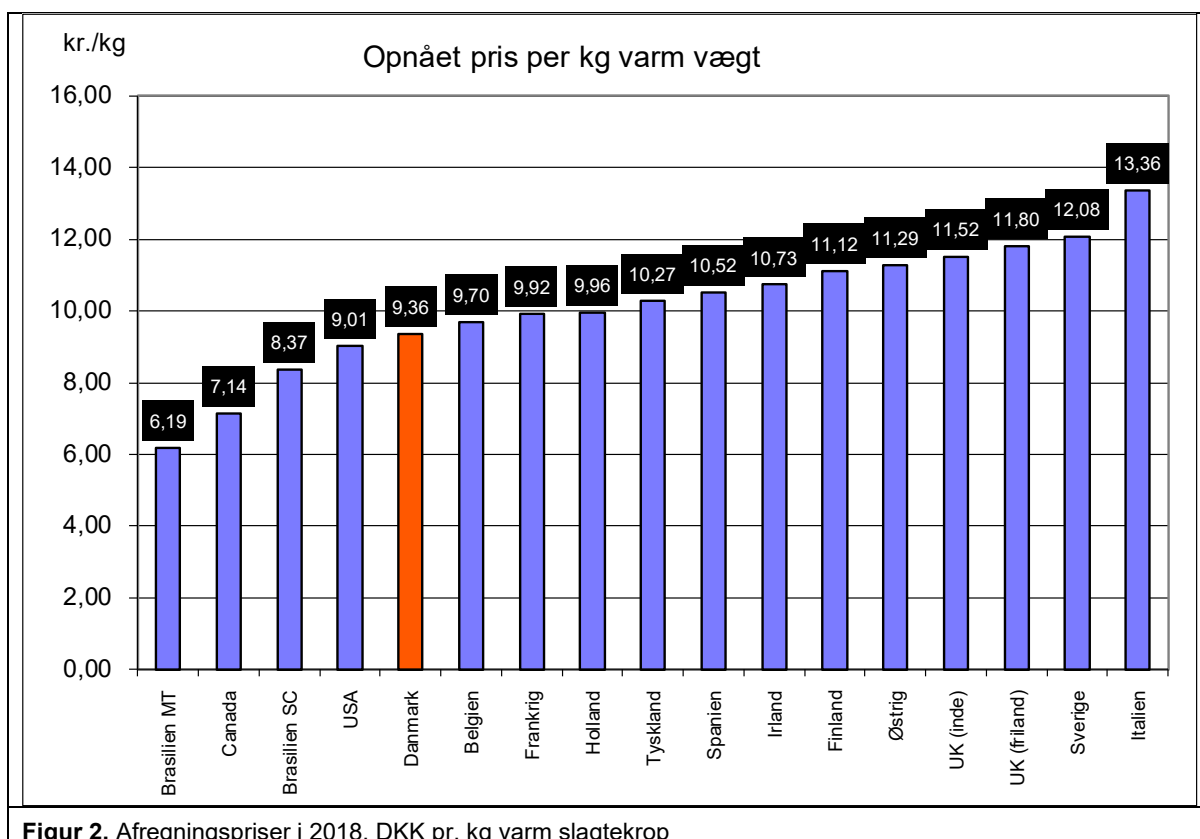
Rentabilitet i svineproduktionen 2018

Rentabiliteten for de enkelte lande fremgår af figur 1. En rentabilitet på 0 kr./kg betyder, at 50 % af producenterne har en positiv rentabilitet ved svineproduktion, når der er tale om nationale gennemsnit. I 2018 havde USA et overskud på 1,66 kr./kg slagtekrop efterfulgt af Brasilien SC med 0,18 kr./kg. Spanien var bedst i EU-InterPIG og havde en rentabilitet på 0,16 kr./kg

Danmark kom ind på en tiende plads med en negativ rentabilitet på minus 0,99 kr./kg. svineproduktion. Den meget dårlige finske rentabilitet skyldes høje produktionsomkostninger koblet sammen med meget lave afregningspriser. Finland blev hårdt ramt af det russiske importforbud mod EU.

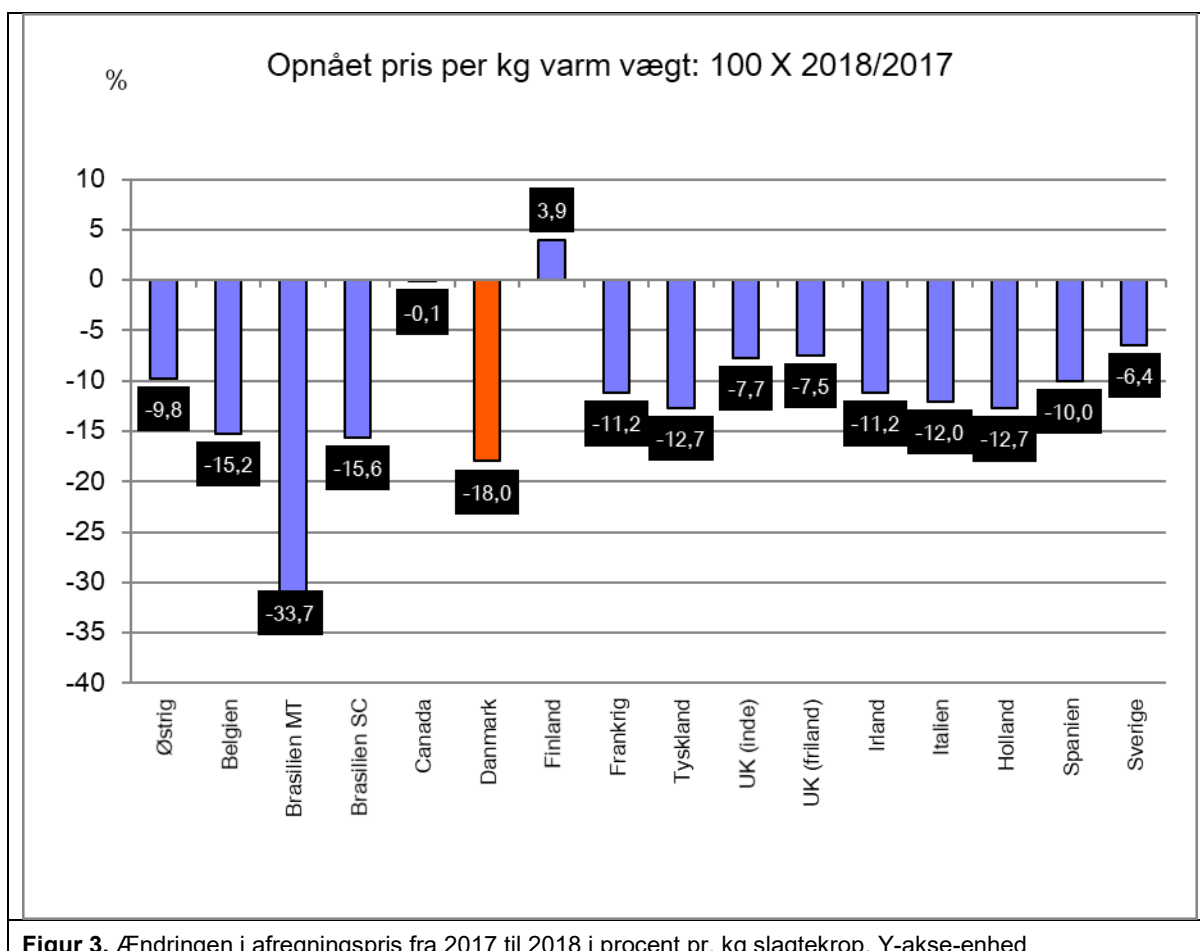

De bedste afregningspriser i 2018 var i Italien, Sverige og UK-friland med henholdsvis 13,36 kr., 12,08 kr. og 11,80 kr. pr. kg slagtekrop. Samme billede sås i 2017, hvor de tre lande også havde de bedste afregningspriser. De danske afregningspriser var i 2018 lavest i EU-InterPIG og på 9,36 kr./kg og med en afstand på 91 øre/kg til Tyskland, som landede på 10,27 kr./kg. I 2017 var den danske afregningspris kun 35 øre/kg lavere end Tysklands. Afsætningsmæssigt havde dansk svinekød det væsentligt sværere i 2018, end i 2017 relativt set i forhold til andre lande. I Brasilien var afregningsprisen meget delstatsafhængigt med 6,16 kr./kg i delstaten Mato Grosso (MT) og 8,37 kr./kg i delstaten Santa Catarina (SC). Afregningsprisen var 9,01 kr./kg i USA.

Afregningspriserne faldt i hele EU-InterPIG i 2018 i forhold til 2017, undtagen i Finland hvor de steg med 3,9 %. Finland oplyser, at de relativt klarer sig lidt bedre på grund af hjemmemarkedsafsætning, når eksportpriserne er dårlige. Samme tendens kan ses i Sverige, som klarede sig næstbedst med et fald på 6,4 % og herefter kommer UK og Østrig.

I Danmark faldt afregningsprisen med 18 %, mens den i Tyskland faldt med 12,7 %, når 2018 ses i forhold til 2017. Danish Crown har haft store problemer med deres Tulip UK i de seneste år, med store tab i UK, som også har påvirket de danske afregningspriser. Danish Crown solgte i august 2019 Tulip UK.

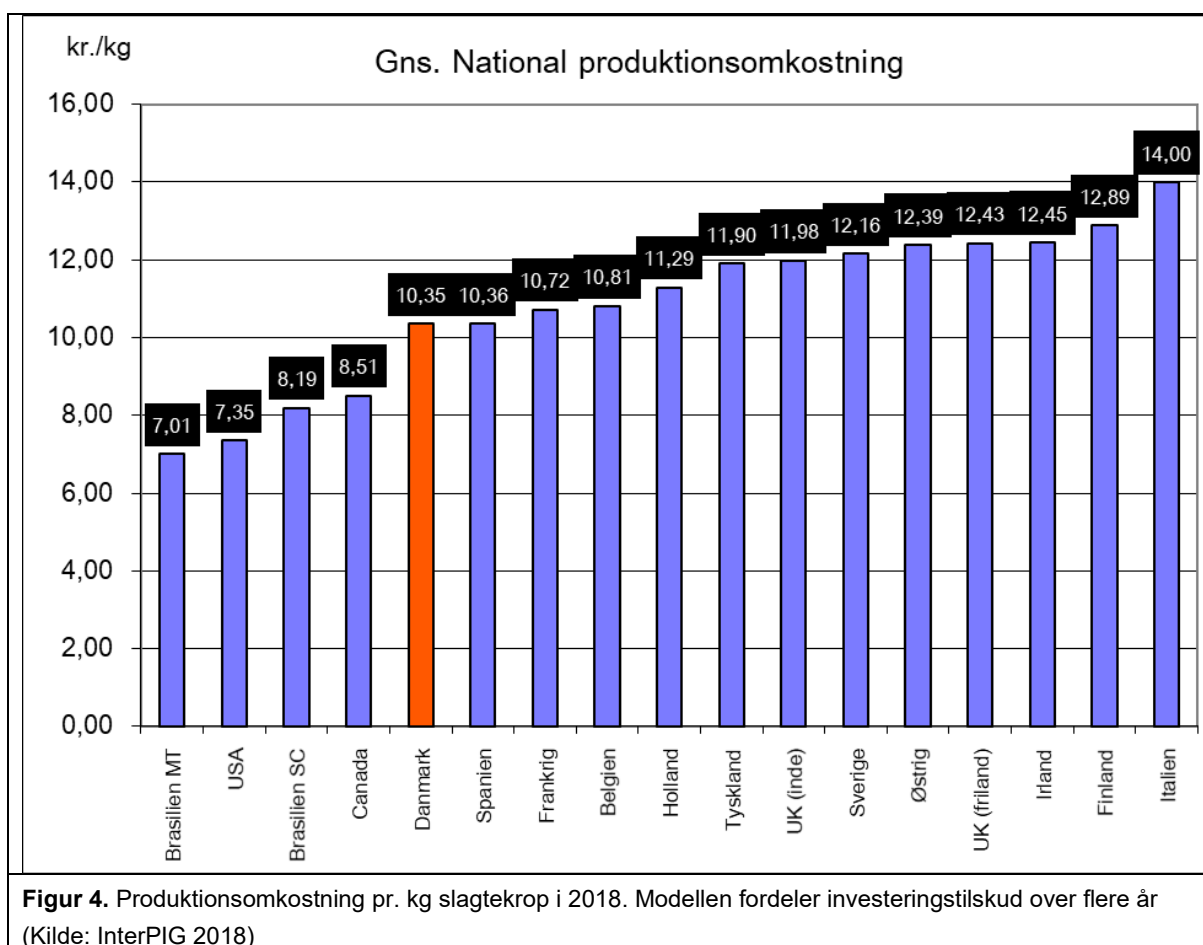

Produktionsomkostninger 2018

I figur 4 er det akkumulerende investeringstilskud over årene fordelt til alle landets svineproducenter, således at eventuelle årlige investeringstilskud i nogle år, som fx den danske moderniseringsstøtteordning i 2016-2018, ikke giver tilfældige hop i de nationale produktionsomkostninger.

Danmark ligger med en produktionsomkostning på 10,35 kr./kg. på en førsteplads i EU-InterPIG i 2018 skarpt forfulgt af Spanien med 10,36 kr./kg.

Brasilien MT, USA, Brasilien SC samt Canada har væsentligt lavere produktionsomkostninger pr. kg slagtekrop end EU-InterPIG. I USA producerede de 1 kg svinekød til 7,35 kr./kg i 2018. I Brasilien er produktionsomkostningen lavest i Mato Grosso, men det er afregningspriserne også. Staten Santa Catarina ligger i kystregionen og har højere sundhedsstatus end resten af Brasilien. Brasilien SC er derfor mest interessant at holde øje med.

Omkostningsfordeling 2018

Omkostningsfordelingen pr. kg slagtekrop kan opdeles i fire hovedposter i InterPIG:

- Foder
- Øvrige styk- og kapacitetsomkostninger
- Løn
- Nettokapitalomkostninger.

Opdelingen er vist i tabel 3.

Danmark ligger på en sjette plads med hensyn til foderomkostning, hvis alle observationer tages med. Den bedste tredjedel i Danmark (Danmark33) har den fjerde laveste foderomkostning. At lande udenfor EU slår Danmark på foderomkostning, er ikke så overraskende. UK og Holland ikke kan estimere foderprisbesparelse for hjemmeblandere. Deres foderpris svarer derfor til, at alle svineproducenter indkøber foderet, hvilket øger den samlede foderomkostning. Hvis alt foder var indkøbt i Danmark, ville det alt andet lige betyde en omkostningsforøgelse på cirka 17 øre/kg. I Danmark er 52 % af alt foder sat til at være hjemmeblandet i 2018.

For Danmark33 og Frankrig33 var produktionsomkostningerne for de producenter med en gennemsnitlig effektivitet i den bedste tredjedel i de to lande. I 2018 var der for Danmark en forskel i produktionsomkostninger på 41 øre/kg i forhold til gennemsnitsproducenten, mens der i Frankrig var en forskel på 33 øre/kg. I Frankrig33 bruges reelle målte forskelle fra regnskaberne i forhold til gennemsnit Frankrig. Frankrig33 har øgede styk- og kapacitetsomkostninger i forhold til gennemsnittet i Frankrig.

Der gives investeringstilskud i flere lande, og højst i Finland, hvor der med 30 % tilskud (af en høj stipladspris) opnås en omkostningssækning på 0,65 kr./kg slagtekrop for de finske producenter som byggede nyt i 2018. EU tillader maksimalt et tilskud på 40 %. En investeringstilskud påvirker kun dem, som bygger nyt i det pågældende år, og ikke alle landets svineproducenter. Desto flere år der er givet investeringstilskud desto større vil sammenhængen til sidst være mellem en kalkule med investeringstilskud sammenlignet med national gennemsnitsomkostning, hvor tilskuddets værdi er fordelt til hele landets svineproduktion. Tyskland har aldrig oplyst tilskud til opførelse af nye stipladser, selv om det har forekommet. Dette skyldes formentlig, at tilskudsordningernes sammensætning har varieret fra delstat til delstat, hvorfor det har været svært for dem at give et nationalt estimat.

Tabel 3. Opsplitningen i produktionsomkostningen i kr. pr. kg slagtekrop 2018 med laveste produktionsomkostning først

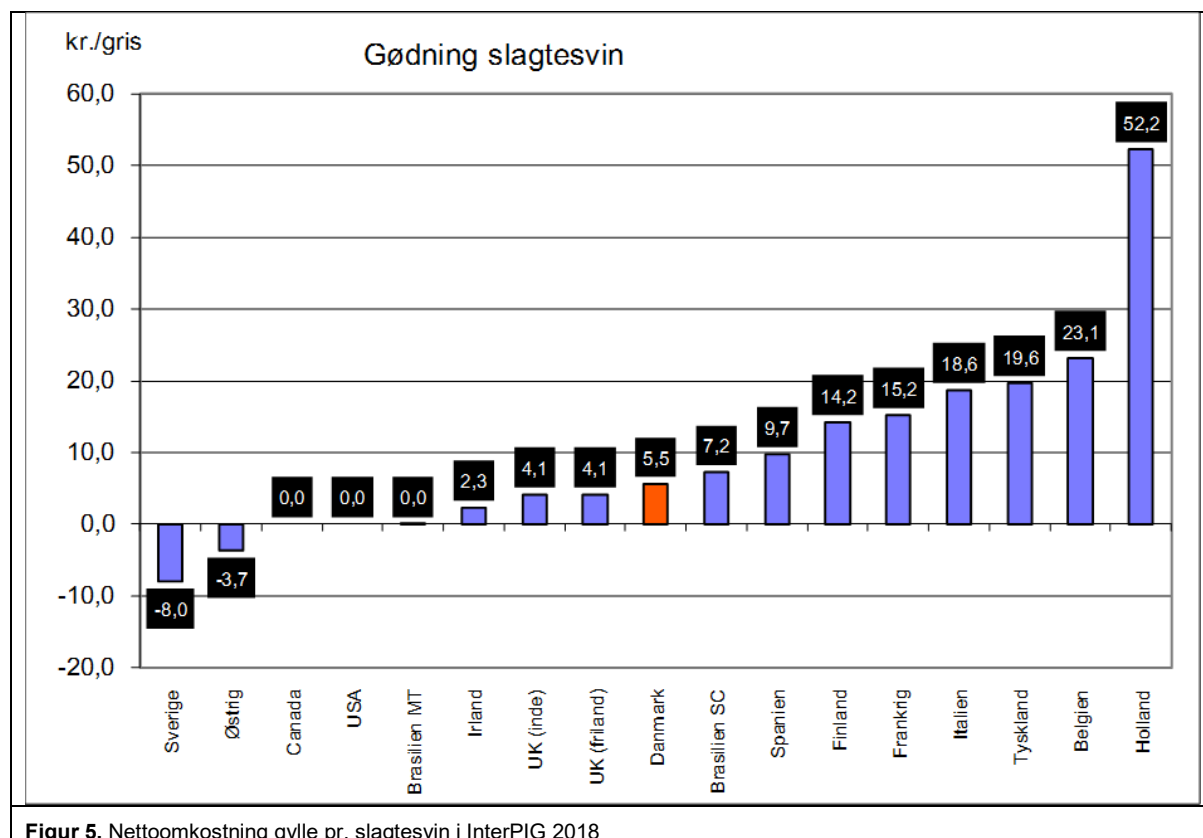
Land	Foder	Øvrige styk- og kap. omkostninger	Løn	Netto-kapital	Gns. national produktionsomkostning
Brasilien MT	4,86	0,94	0,29	0,92	7,01
USA	4,92	0,96	0,49	0,98	7,35
Brasilien SC	6,21	0,81	0,43	0,74	8,19
Canada	5,76	0,98	1,04	0,73	8,51
Danmark33	5,84	1,58	1,03	1,49	9,94
Danmark	6,06	1,65	1,07	1,57	10,35
Spanien	6,88	1,79	0,72	0,97	10,36
Frankrig33	5,99	2,09	0,87	1,44	10,39
Frankrig	6,35	1,91	0,95	1,51	10,72
Belgien	6,93	1,48	0,86	1,54	10,81
Holland	6,35	2,53	0,94	1,47	11,29
Ungarn	6,91	2,08	1,01	1,64	11,64
Tyskland	6,61	2,38	1,09	1,82	11,90
UK (inde)	7,59	1,91	1,00	1,48	11,98
Sverige	7,05	1,40	1,18	2,53	12,16
Østrig	6,87	1,83	1,26	2,43	12,39
UK (friland)	7,81	2,41	1,12	1,09	12,43
Irland	7,90	1,82	1,08	1,65	12,45
Finland	6,30	2,60	1,24	2,75	12,89
Italien	9,17	1,76	1,23	1,84	14,00
Rank DK	6	8	13	10	6
Rank DK33	4	7	11	7	5

På de øvrige rangeringer falder Danmark til en rangering som nr. 6-13. Det er primært på andre omkostninger end foder, at Danmark taber i konkurrenceevne.

Set i forhold til lande med lavere produktionsomkostninger end Danmark er det primært på øvrige styk- og kapacitetsomkostninger samt nettokapitalomkostninger, at Danmark sætter til i konkurrenceevne, som det marginalt er vist i tabel 4. Forskellen i nettokapitalomkostningen skyldes billigere byggeri i Brasilien, USA, Canada og Spanien i forhold til Danmark. Den højere danske produktivitet i fravænnede grise pr. årsso eller daglig tilvækst kan ikke indhente denne fordel. Pr. kg svinekød er lønomkostningen i Danmark cirka 50-60 øre/kg højere end i USA og Brasilien.

Gylleomkostning

Gylleomkostninger er i InterPIG oplyst som en nettoindtægt/-udgift, det vil sige potentiel indtægt fra husdyrgødning via substituering af kunstgødning fratrasket udbringningsomkostninger og eventuelle modtagegebyrer. I Sverige, Østrig og Ungarn er gylleomkostningen en indtægt, for USA og Brasilien MT er den udgiftsneutral, mens den for Brasilien SC er en udgift, hvilket, når man ser på det bakkede landskab i området, synes sandsynligt.

Figur 5. Nettoomkostning gylle pr. slagtesvin i InterPIG 2018

Gylle kan være en stor indtægtskilde i lande, hvor dyretætheden er lav, fordi gyllens N-P-K kan erstatte kunstgødning.

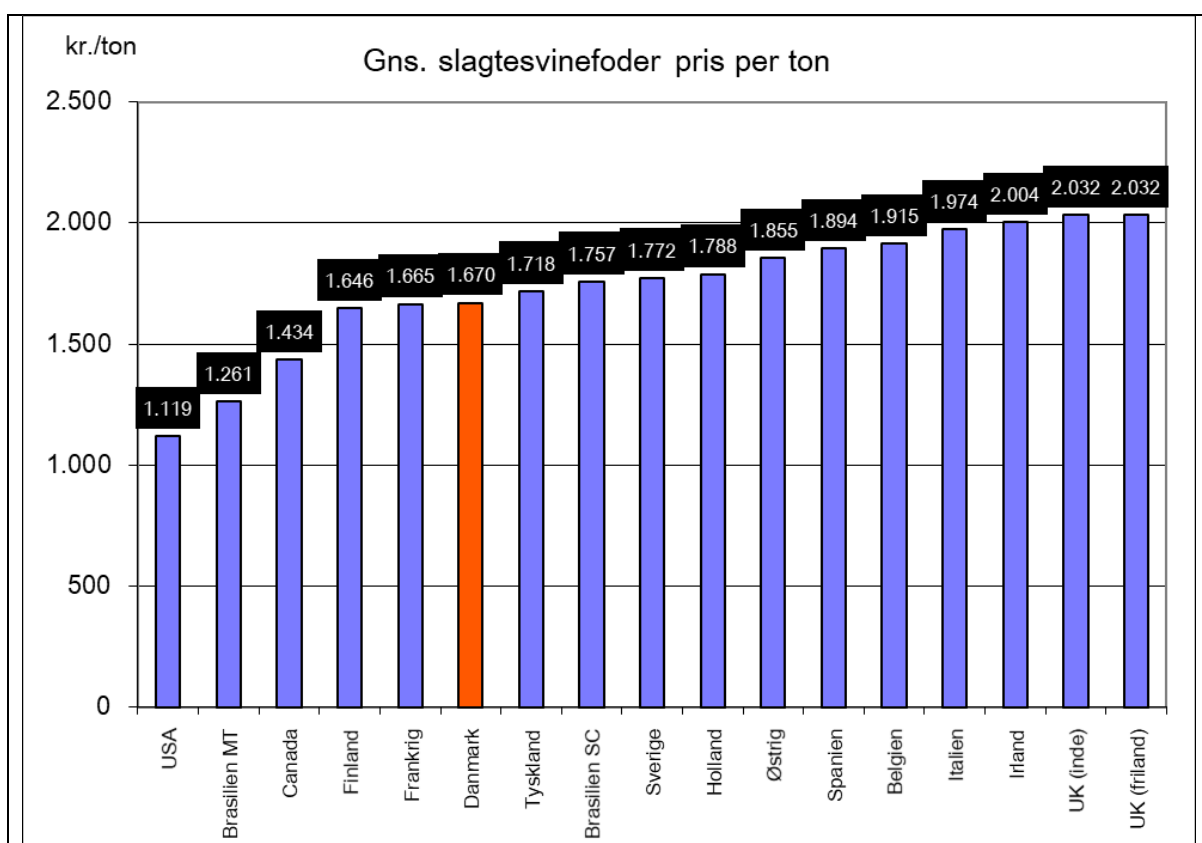
Foderpriser

Foder udgør som median cirka 60 % af alle omkostninger pr. kg slagtekrop i 2018.

Foderomkostningen i procent af total varierer mellem 49-76 % af omkostningen ved at producere 1 kg svinekød for alle lande. Lavest i Finland, fordi de har så mange ekstraomkostninger, højest i Brasilien i staten Santa Catarina.

Danmark har sammen med Finland, Frankrig og Tyskland lave foderpriser. Hollands indkøbte foderpriser er overraskende høje. Om Belgien vides, at foderstofindustrien er med til at finansierer driften via "foderkredit". Det kæmpe prisspænd mellem foder i Brasilien MT og Brasilien SC skyldes geografisk placering, da staten SC ligger ud til Atlanterhavet, mens MT ligger langt fra kysten. I SC handles der foder til verdensmarkedspriser.

USA har markant de laveste foderpriser. I USA var foderet cirka 651 kr./tons billigere end i Danmark i 2018 mod 507 kr./tons året før.

Figur 6. Gennemsnitspris for 1 ton indkøbt slagtegrise foder i 2018 (Kilde: InterPIG)

Marginale forskelle mellem Danmark og udvalgt lande i omkostning pr. kg slagtekrop

På alle 4 poster lægger USA afstand til Danmark, men mest på foderomkostning pr. kg slagtekrop. Danmark har lavere foderomkostning pr. kg slagtekrop end Spanien og lavere styk- og kapacitetsomkostninger, men sætter fordelen over styr på højere løn og kapitalomkostninger.

Tabel 4. Danske produktionsomkostninger marginalt pr. kg slagtekrop for en dansk gennemsnitsproducent i 2018 marginalt i forhold til udvalgte lande. Alle beløb i kr./kg varm slagtekrop

Land	Foder	Øvrige styk- og kapacitetsomkostninger	Løn	Nettokapital	Produktionsomkostninger
USA	1,14	0,69	0,57	0,60	3,00
Spanien	-0,82	-0,13	0,35	0,60	-0,01
Tyskland	-0,55	-0,73	-0,03	-0,25	-1,55

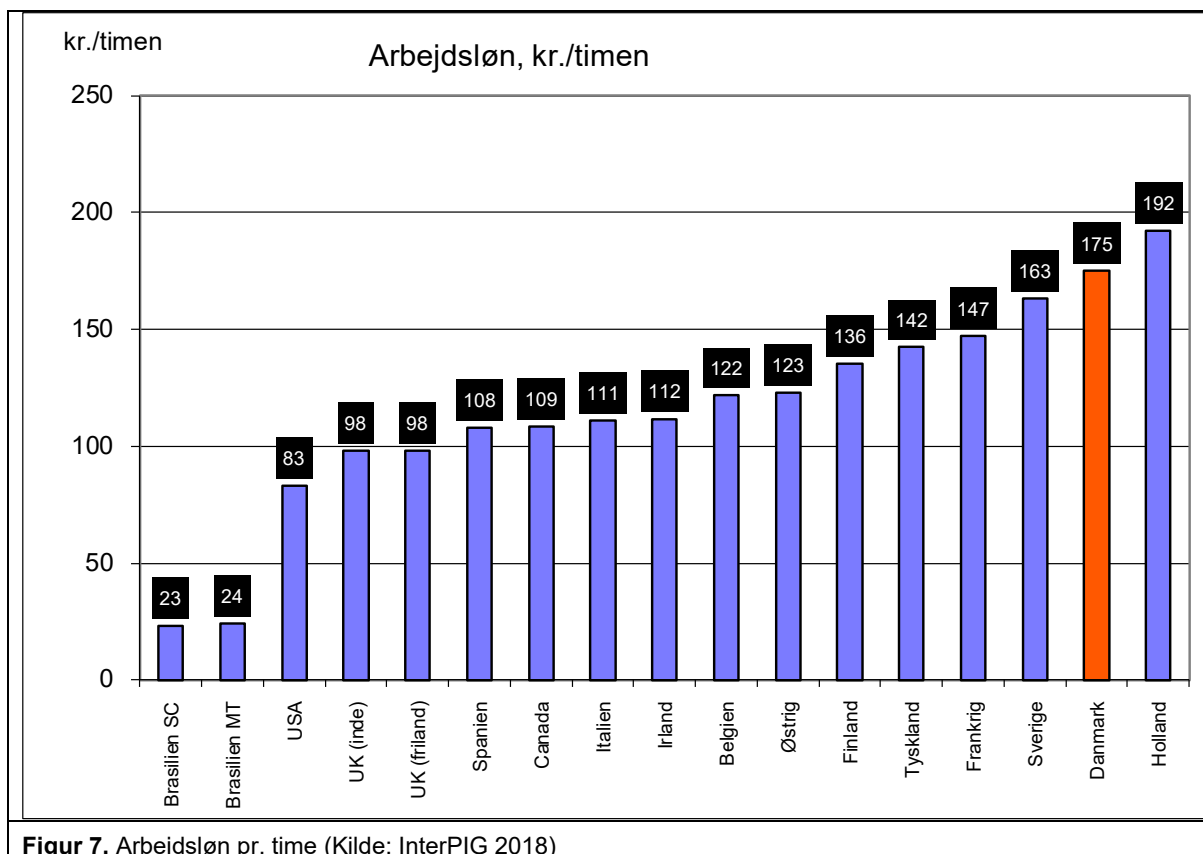
Foderpriser skal på grund af import af korn være højere i Spanien end i Danmark, men prisforskellen kan ikke for Spanien alene forklares med dette. En mulig forklaring kan være, at "integratorerne" også ejer foderfabrikkerne. Ved at sætte foderpriserne lidt højere, ser rentabiliteten lidt lavere ud i spansk svineproduktion. Dette kan hjælpe integratorerne i "forhandlingerne" med, hvor meget de spanske svineproducenter (de integrerede), som har kontraktproduktion, får pr. gris. De "integrerede" mener nemlig, at de får for lidt ud af at stille bygninger til rådighed. Det løber nærmest bare rundt. Omvendt er det risikofrit at lade sig integrere. Hvis man som svineproducent lader sig integrere og bygger egen stald, er risikoen meget lille i et land med en voksende svineproduktion. Hvis produktionen pludselig indskrænkes af integrator på grund af dårlig rentabilitet, vil der være slagtegrise stalde i overskud. Så kan huslejen, eller afregningen for at passe grise og ligge bygninger til, presses ned i pris til skade for de integrerede producenter.

Helt risikofrit er det derfor ikke at lade sig integrere. I lande, hvor produktionen stiger markant, som fx USA og Spanien, vurderes risikoen dog som værende meget lille for den integrerede producent.

I et land som Spanien, hvor produktionen bare øges og øges, har det været stort set risikofrit at blive integreret og få 11-12 euro/slagtesvin for at stille arbejdskraft og bygninger til rådighed. Omvendt får de heller ikke den store gevinst, da risiko og afkast hænger sammen.

Arbejds løn pr. time

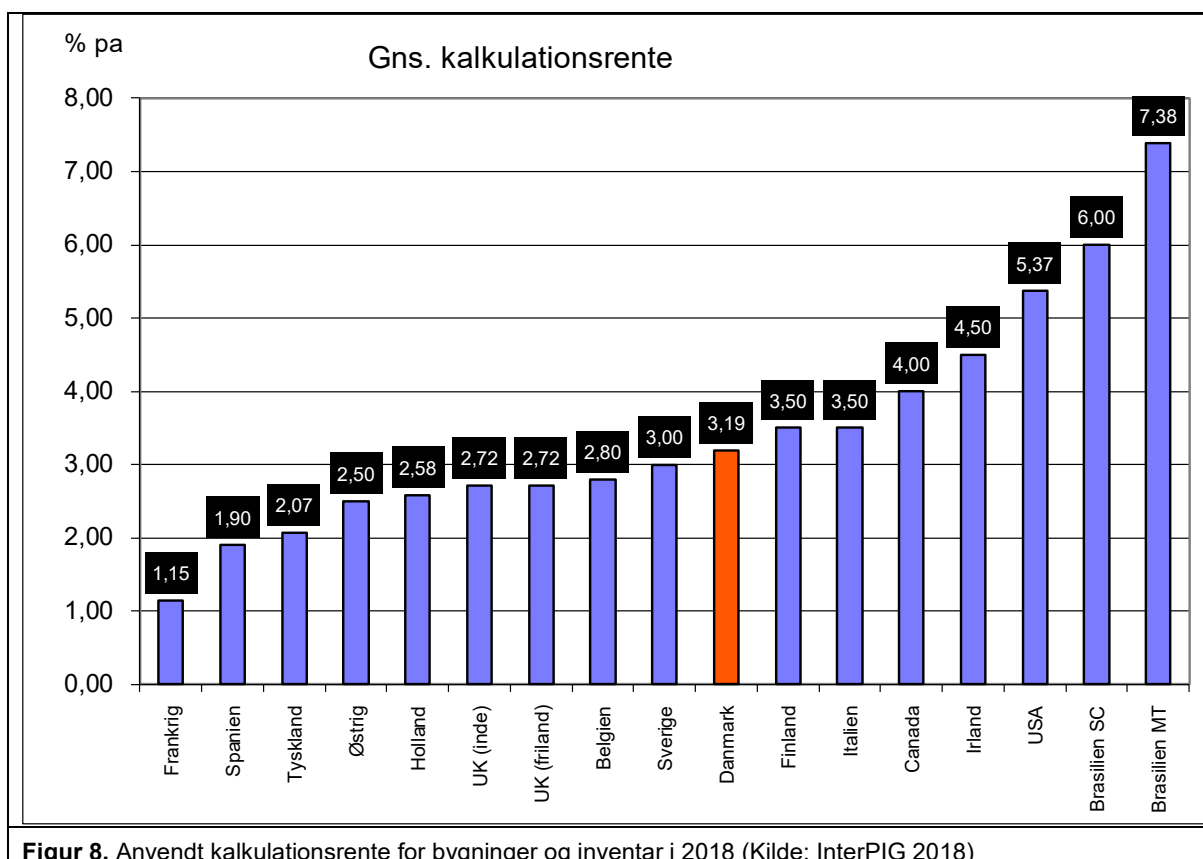
Timelønnen er meget lav i Brasilien og Ungarn. Danmark ligger næst højest med hensyn til timeløn kun overgået af Holland. I Holland er der indregnet en højere ejer aflønning end i andre lande.

Figur 7. Arbejds løn pr. time (Kilde: InterPIG 2018)

Anvendt kalkulationsrente i de enkelte lande

Med de nye forhøjede rentesatser for Danmark ligger den danske kalkulationsrente sig lidt i den høje ende af rentesatser anvendt af de enkelte lande i 2018. Den lave brasilianske rentesats skyldes delvist statsstøtte, da den brasilianske nationalbanks Selic-rente i 2018 var nede på cirka 6,5 % p.a. Frankrigs rentesats er den laveste. Frankrig InterPIG har genvurderet satsen, men er vendt tilbage med, at det er deres bedste bud. I flere lande er den anvendte rentesats påvirket af, at også jord kan stilles som sikkerhed for lånet. En lånerente alene baseret på svineproduktion kan således være "svær" at definere. I Danmark har erhvervet et ønske om en vægtet kalkulationsrente ved investeringer på p.t. 4 % p.a., så den anvendte kalkulationsrente er noget under erhvervets og den finansielle sektors ønskede rentesats, til at afgøre om et projekt er rentabelt at investere i eller ej.

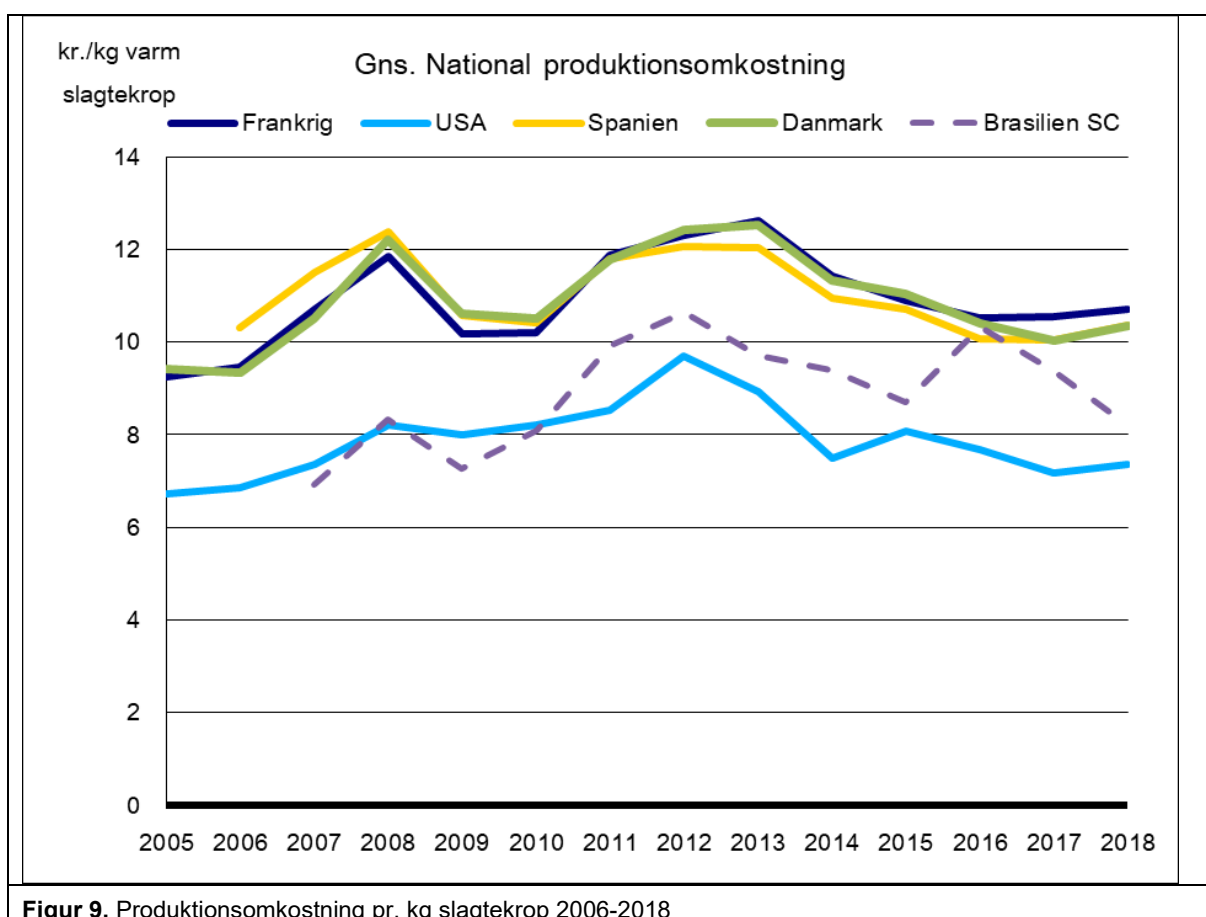

I Danmark beregnes kalkulationsrenten i 2018 som et F5-lån, som dækker 60 % af investeringen. Banklån og egenkapital dækker resten af investeringsbehovet. I 2018 blev F5-lån med bidragssats sat til 1,45 % p.a. og bank/egenkapital til 5,8 %.

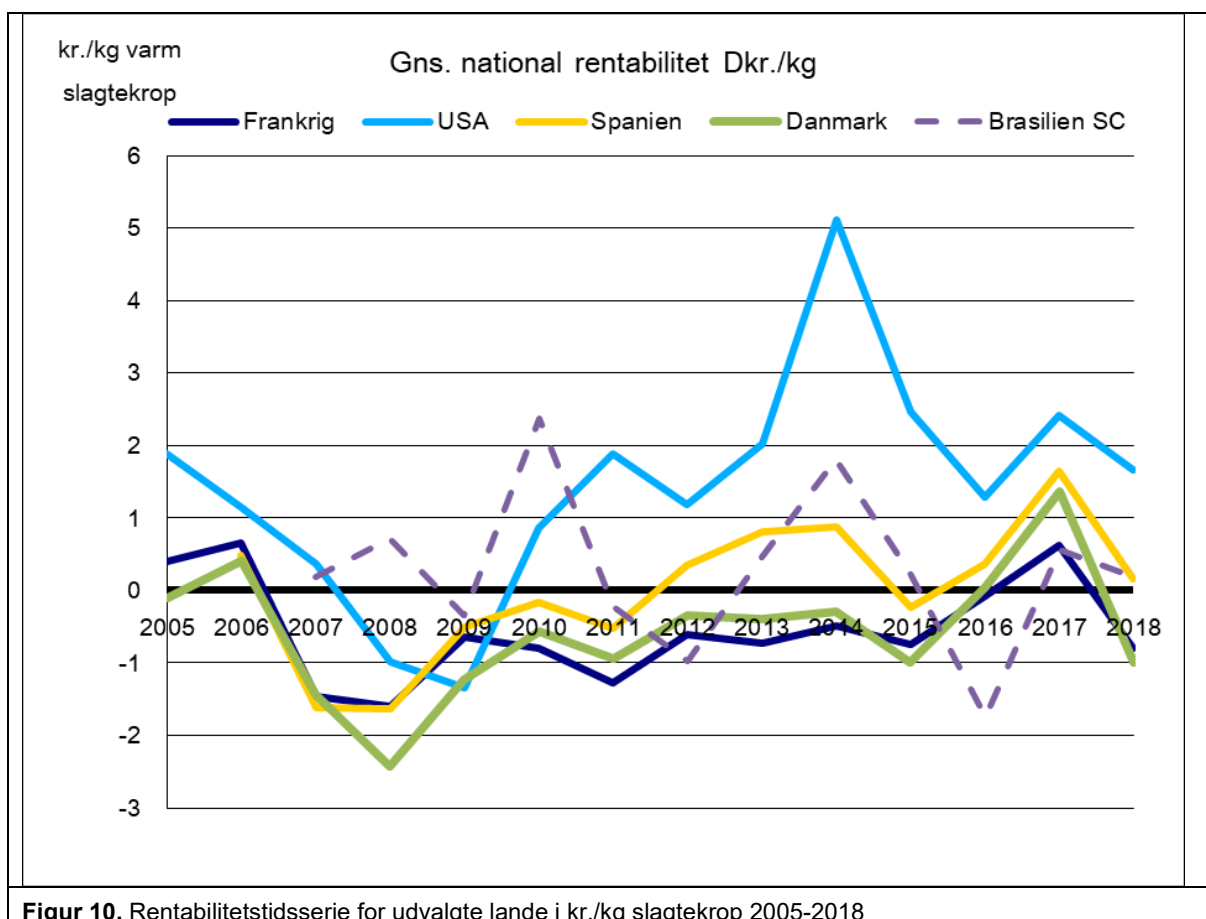
I InterPIG-regnemodellen er den danske rentefølsomhed pr. procentpoint cirka +/- 20 øre/kg pr. slagtekrop på rentabiliteten.

Tidsserier - International konkurrenceevne

International konkurrenceevne vises i tidsserier for USA, Brasilien, Spanien, Frankrig og Danmark. De to første fordi de fortæller noget om konkurrenceevnen på verdensmarkederne. Spanien fordi de både er en stor spiller på verdensmarkedet, men også på EU-markedet. Tidsserier fra 2004-2018 med hensyn til produktionsomkostning pr. kg slagtekrop eller så langt tilbage, som der er InterPIG-tal for Brasilien og Spanien, viser, at Spanien har overhalet Danmark siden 2011 med hensyn til produktionsomkostning pr. kg slagtekrop. Danmark har via meget stor effektivitetsfremgang lukket hullet siden 2017.

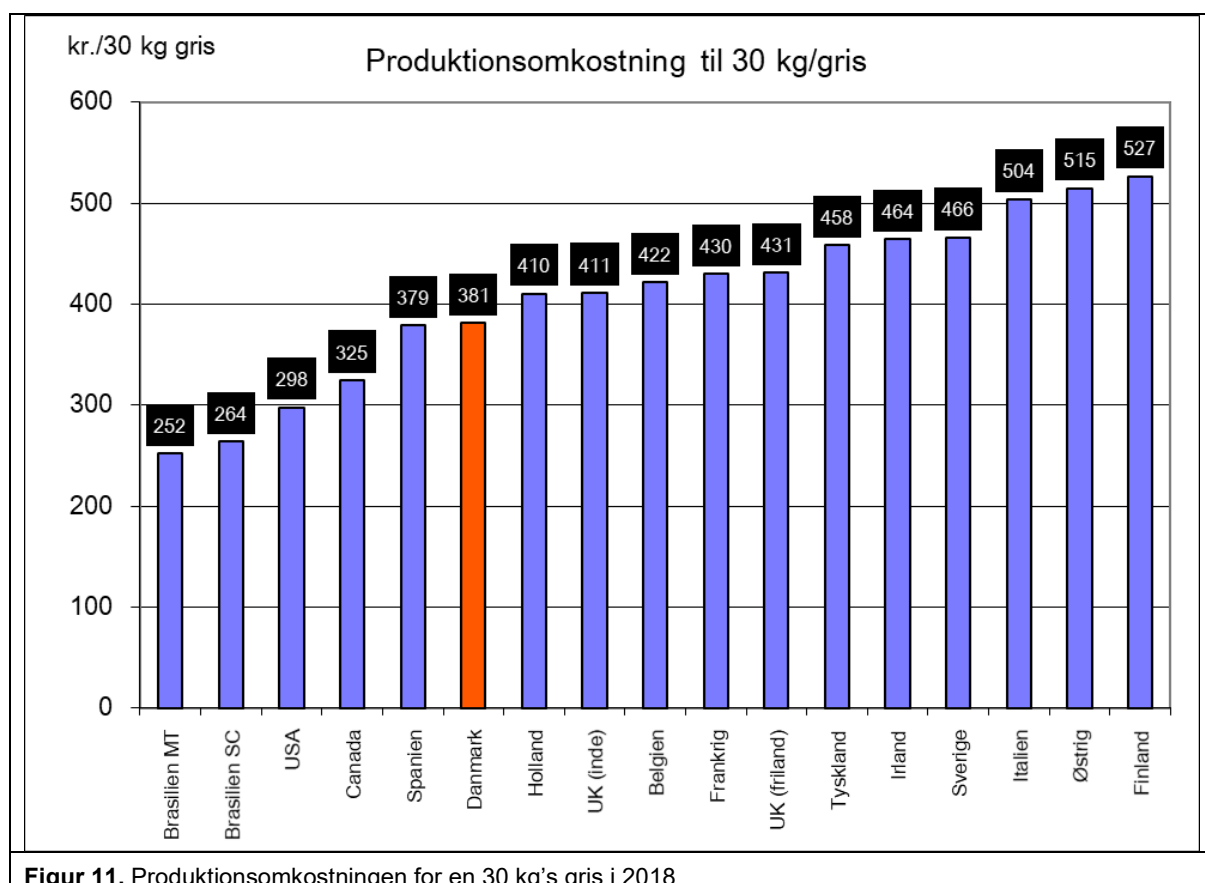

Rentabilitetsmæssigt ligger USA's og Brasiliens svineproduktion mere i plus end minus, mens spansk svineproduktion blandt de store svineproduktionslande i Europa ligger fornuftigt. Den bedre rentabilitet i spansk svineproduktion i forhold til dansk er en kombination af bedre afregningspriser og relativt lave produktionsomkostninger.

Omkostning pr. produceret smågris

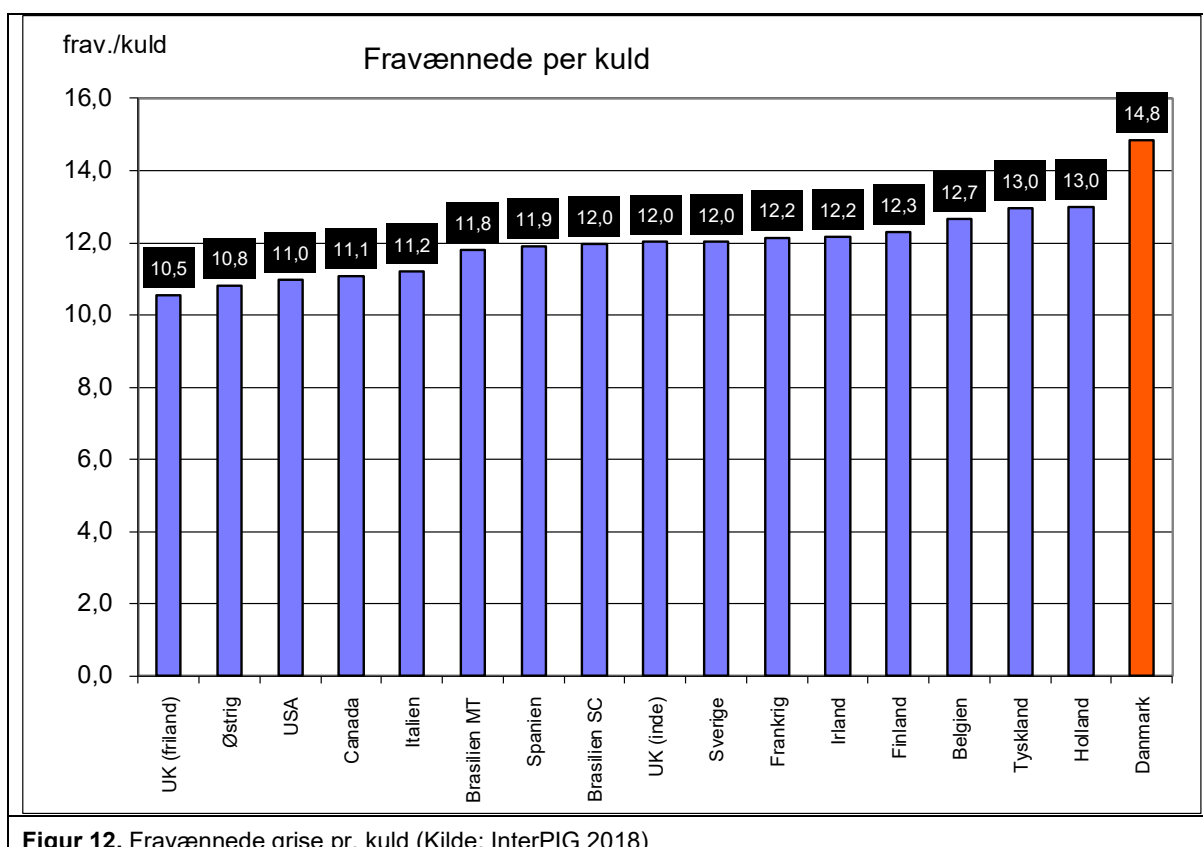
En 30 kg's gris blev i 2018 produceret 77 kr./gris billigere i Danmark sammenlignet med Tyskland og blev produceret for 381 kr./30 kg's gris. Spanierne kunne gøre det 2 kr./30 kg's gris billigere end danskerne.

Figur 11. Produktionsomkostningen for en 30 kg's gris i 2018

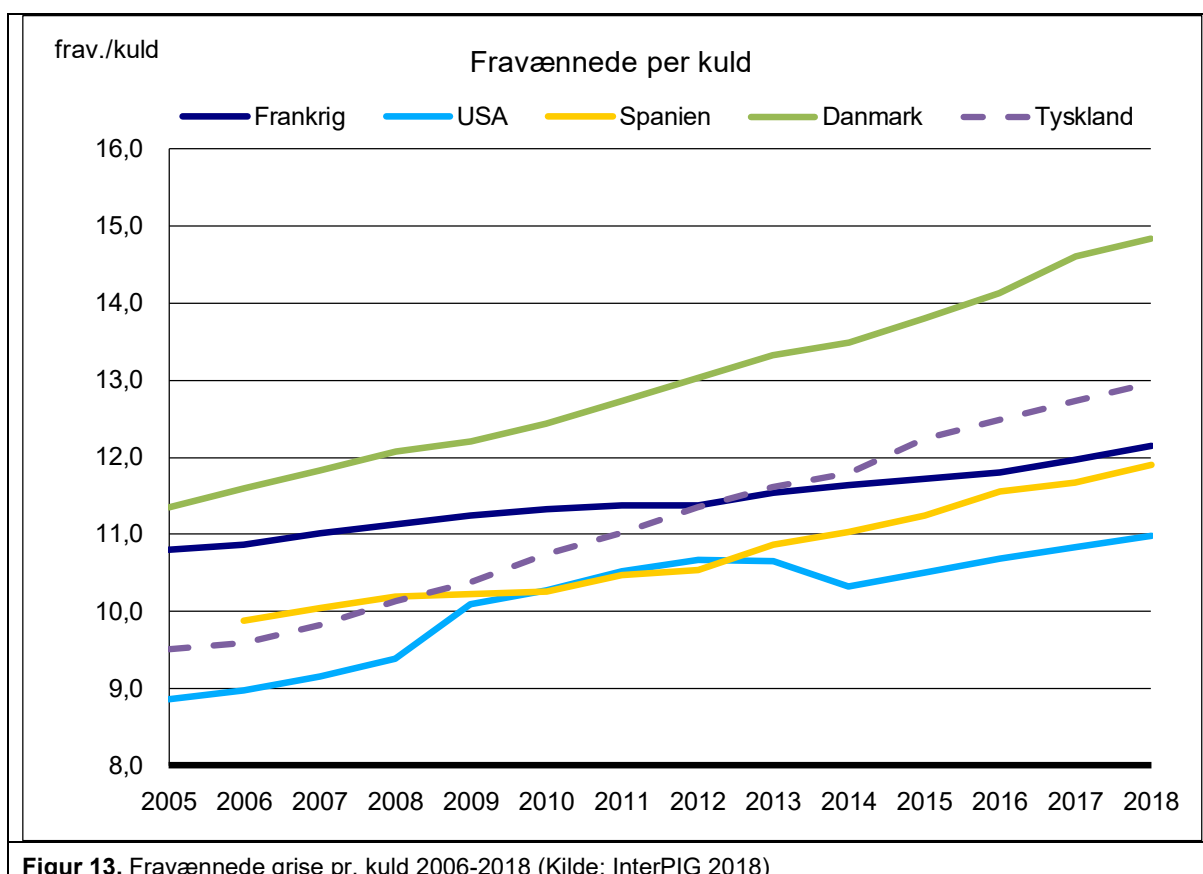
Effektivitet i soholdet

Danmark fik igen i 2018 den absolutte topplacering med hensyn til fravænnede grise pr. kuld. I 2018 blev der fravænnet 14,8 grise pr. færekuld i Danmark. Holland er nummer 2. Holland havde 1,8 færre fravænnede grise pr. kuld end Danmark, hvilket var samme forskel som året før.

Figur 12. Fravænnede grise pr. kuld (Kilde: InterPIG 2018)

Som figur 13 viser, er der fremgang i fravænnede farekuld i alle lande. Danmark og Tyskland har stort set samme fremgang i fravænnede grise pr. kuld, mens Spanien, Frankrig og Holland sakker bagud.

Tabel 5 viser andre øvrige effektivitetstal. Det er værd at bemærke, at kuld pr. årsso er lavere i Sverige og Danmark end i andre lande. Søerne i Sverige og Danmark har en længere diegivningsperiode end i andre lande, og det koster i kuld pr. årsso. Sverige har et lovkrav om mindst 28 dages fravænningsalder, dog må 10 % være under 26 dage, mens resten af EU, inklusive Danmark, har et lovkrav om minimum 21 dages fravænningsalder, under forudsætning af at de fravænnede grise flyttes til specialiserede stalde, der tømmes, renses og desinficeres grundigt inden anbringelsen af en ny gruppe. Hvis dette ikke er tilfældet, er lovkravet i Danmark også ≥ 28 dages fravænningsalder.

Tabel 5. 2018-tal for effektivitet i soholdet. Spildfoderdage pr. kuld er beregnet ud fra en antagelse om 116 drægtighedsdage/kuld i alle lande (Kilde: InterPIG samt egne beregninger)

Land	Fravænnede grise pr. årssø	Fravænnede grise pr. farekuld	Kuld pr. årssø	Diegivningsperiode pr. sø	Spildfoderdage pr. kuld	Fravænningsvægt, kg
Østrig	24,8	10,8	2,29	27,1	15,3	7,5
Belgien	29,6	12,7	2,34	23,3	15,6	6,7
Brasilien MT	28,7	11,8	2,43	22,0	11,2	6,0
Brasilien SC	27,9	12,0	2,33	27,0	12,7	7,3
Canada	24,7	11,1	2,30	21,0	20,7	6,2
Danmark	33,6	14,8	2,26	31,0	13,4	6,6
Danmark33	36,1	15,6	2,31	30,1	10,9	6,6
Finland	27,5	12,3	2,23	31,2	15,4	7,0
Frankrig	28,5	12,2	2,34	24,0	14,7	6,7
Frankrig33	30,6	12,8	2,39	22,7	13,1	6,6
Tyskland	30,1	13,0	2,32	24,5	15,8	6,8
UK (inde)	27,4	12,0	2,28	26,3	17,1	7,1
UK (friland)	23,2	10,5	2,20	26,5	22,2	7,5
Ungarn	25,7	11,1	2,31	28,0	13,0	7,0
Irland	28,5	12,2	2,34	30,0	9,0	7,0
Italien	25,1	11,2	2,24	26,0	19,9	7,0
Holland	30,6	13,0	2,35	27,0	11,3	7,8
Spanien	27,5	11,9	2,31	24,0	17,3	6,0
Sverige	26,8	12,0	2,23	33,1	13,6	10,1
USA	26,8	11,0	2,44	22,0	10,6	6,2

Tabel 6. Oplysninger om soholdet i 2018. Totalpattegrisedødelighed kan ikke beregnes i alle lande, derfor vises pattegrisedødelighed

Land	Årlig soudskift- ning, %	1. lægs- procent	Solgte smågrise / årsso	Solgte slagtesvin / årsso	Sodødelighed, %	Pattegrisedødelig- hed i %
Østrig	39,0	17,0	24,2	23,7	4,6	13,6
Belgien	40,6	17,3	28,3	27,3	6,8	12,4
Brasilien MT	45,0	18,5	27,8	27,2	6,0	10,0
Brasilien SC	45,0	19,3	27,3	26,7	6,6	7,8
Canada	37,2	16,2	24,2	23,3	9,9	15,3
Tjekkiet	39,0	17,1	28,8	28,2	4,5	9,6
Danmark	54,0	23,9	32,5	31,4	10,2	14,2
Danmark33	54,0	23,4	34,9	33,8	8,9	12,7
Finland	45,0	20,2	26,8	26,1	6,0	13,9
Frankrig	45,8	19,5	27,7	26,6	6,1	14,5
Frankrig33	47,5	19,9	29,8	28,8	5,7	12,7
Tyskland	39,9	17,2	29,2	28,5	7,0	15,2
UK (inde)	57,0	25,1	26,2	25,4	6,1	11,6
UK (friland)	53,5	24,3	22,3	21,6	5,0	12,7
Ungarn	40,0	17,3	25,3	24,3	8,4	8,8
Irland	55,5	23,7	27,7	27,0	6,3	11,1
Italien	40,0	17,9	23,9	23,3	2,5	12,0
Holland	44,0	18,7	29,8	29,0	6,0	13,9
Spanien	46,9	20,3	26,2	25,2	9,9	13,8
Sverige	52,9	23,7	26,3	25,8	7,5	17,6
USA	45,1	18,5	25,7	24,5	11,7	14,9

De fleste lande er registreringsmæssigt noget efter Danmark på nogle punkter, fx omkring sodødelighed. Sammenligninger med hensyn til sodødelighed skal derfor tages med en vis forsigtighed. For UK og Holland vides med sikkerhed, at det er data fra E-kontrol.

Smågriseholdet

Tabel 8 viser data vedrørende smågriseproduktionen i de enkelte lande. Bemærk blandt andet den relativt mindre afgangsvægt fra smågriseholdet i fx Spanien. Det er formentlig mere kutyme og traditionelle handelsmønstre, der dikterer, hvilken "omsætningsvægt på smågrise" markedet vil have.

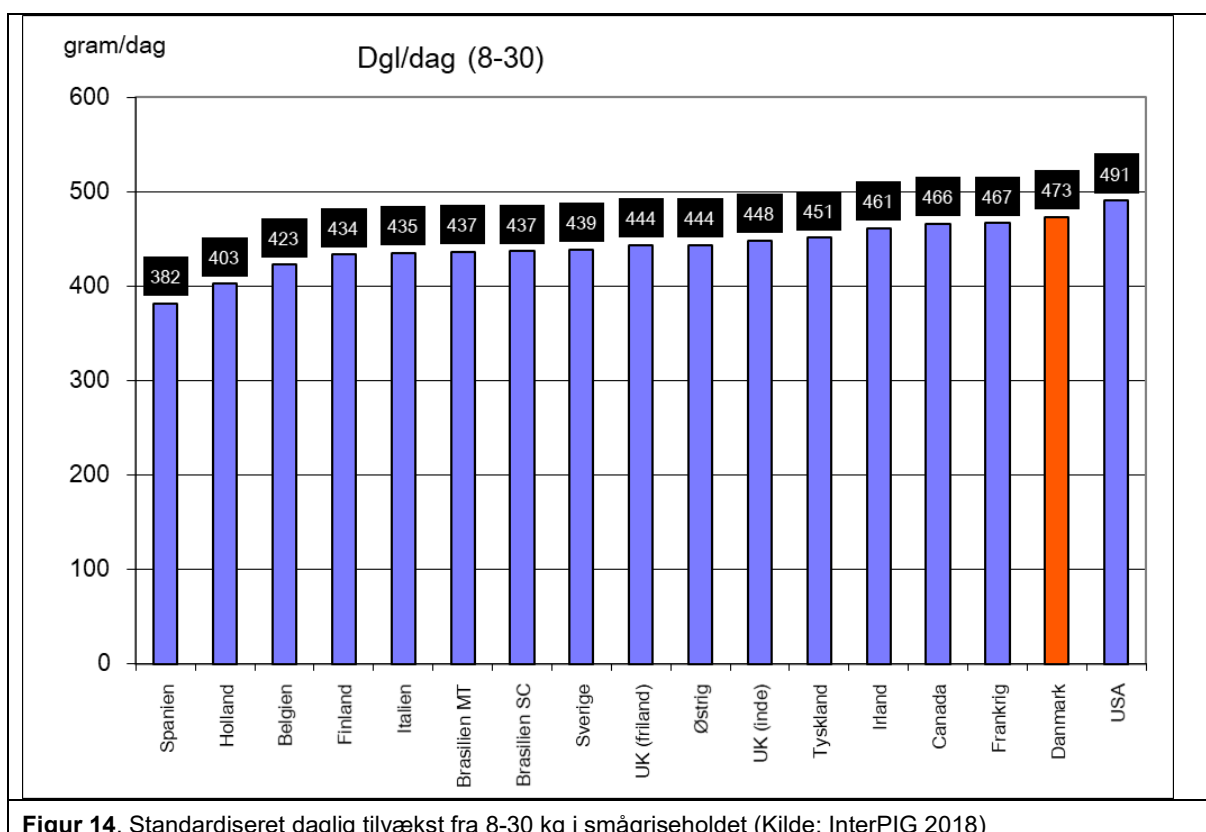
I Spanien er smågriseholdet baseret på en 18 kg levende vægt +/- 0,75 Euro/kg. Varmere klima, som stiller mindre krav til slagtegriseholdet med hensyn til grises indsættelsesvægt, har betydning. I Spanien anfører de dog også selv, at de ved lavere vægt på smågrise ved flytning opnår en logistisk besparelse, når smågrise flyttes fra solokalitet til slagtegriselokalitet. I Danmark kunne der opnås en besparelse på cirka 5 kr./gris ved flytning ved 7 kg stedet for 30 kg, men mængden af grise skulle så være cirka 1.650 grise/vognlæs mod kun cirka 680 grise/30 kg. Der ville i Danmark kunne opnås en besparelse på cirka 2-3 kr./gris ved flytning ved 18 kg i stedet for 30 kg. Her skulle der så være cirka 950 grise/vognlæs. Forudsætningen for at sætte grise under 30 kg ind i en slagtegrisehold er dog, at der er varme i stalden. Desværre sparrer mange denne investering væk, når der bygges nyt. Dermed har slagtegriseproducenter ikke mulighed for at sænke indsættelsesvægten.

I Spanien er soholdet så påvirket af varme, at der er store sæsonudsving. Selv om de også er kosteffektive på fremstillingsprisen på smågrise, importerede de i 2018 smågrise fra Holland. Andre gange og på nogle tidspunkter af året har Spanien faktisk eksporteret smågriseoverskud til Italien.

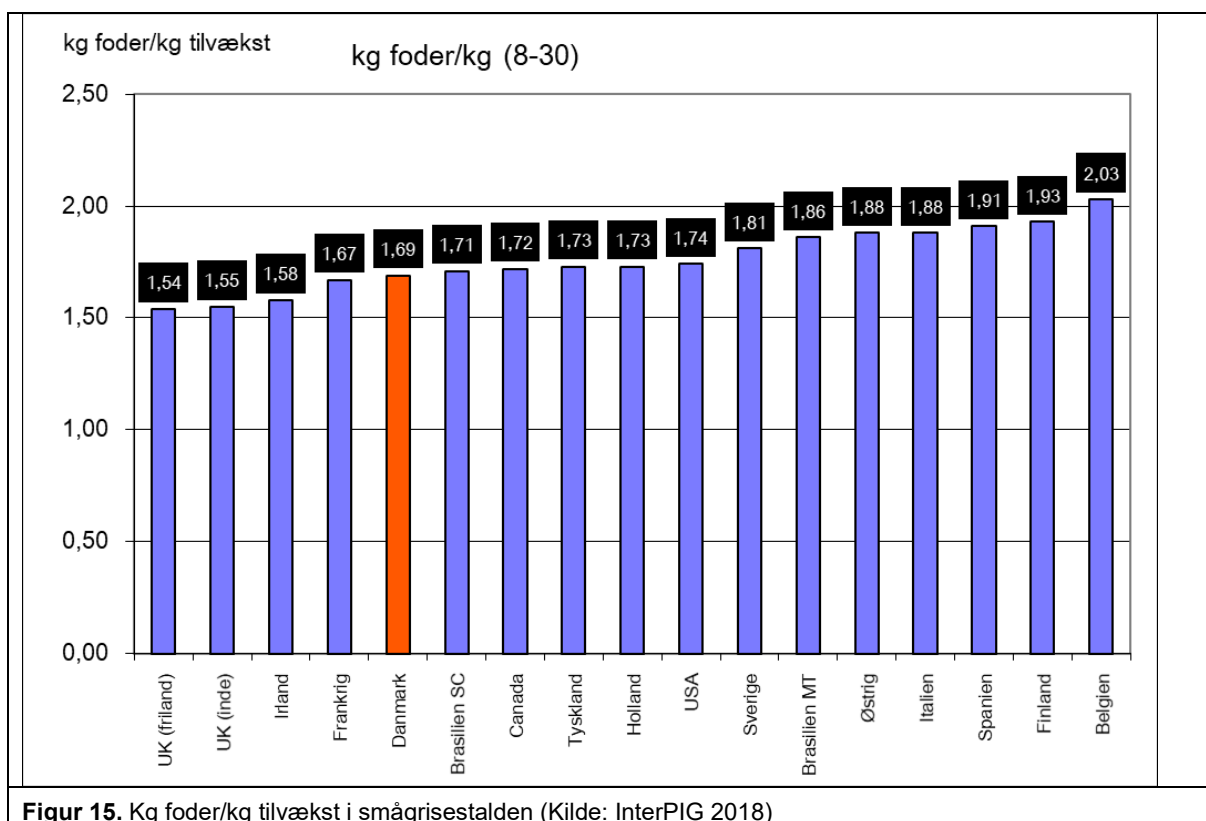
Tabel 7. Smågrisedata for 2018 (Kilde: InterPIG 2018)

Land	Indsættelses- vægt, kg	Afgangsvægt, kg	Dødelighed, %	Daglig tilvækst, gram	Kg foder/kg tilvækst
Østrig	7,5	32,3	2,4	450	1,92
Belgien	6,7	23,1	4,5	366	1,82
Brasilien MT	6,0	25,0	3,0	380	1,70
Brasilien SC	7,3	21,9	2,2	378	1,52
Canada	6,2	30,0	2,0	440	1,68
Danmark	6,6	30,5	3,2	456	1,67
Danmark33	6,6	30,8	3,2	485	1,57
Finland	7,0	29,9	2,4	420	1,90
Frankrig	6,7	30,3	2,8	453	1,66
Frankrig33	6,6	29,3	2,5	446	1,65
Tyskland	6,8	29,9	2,9	434	1,70
UK (inde)	7,1	36,2	4,1	469	1,70
UK (friland)	7,5	36,2	4,1	469	1,70
Ungarn	7,0	28,7	1,9	347	1,78
Irland	7,0	38,7	2,9	494	1,77
Italien	7,0	32,0	4,6	433	1,90
Holland	7,8	25,5	2,6	376	1,62
Spanien	6,0	19,1	4,6	298	1,60
Sverige	10,1	31,9	2,0	474	1,90
USA	6,2	24,0	4,1	424	1,57

Som nævnt varierer fravænnings- og indsættelsesvægt meget landene imellem. Den standardiserede tilvækst fra 8-30 kg og foderforbrug pr. kg tilvækst vises derfor i figur 14 og 15. USA og Brasilien har den højeste standardiserede smågrisetilvækst, mens Danmark ligger i den bedste tredjedel. USA's og Brasiliens høje placering her kan muligvis forklares med, at smågriseleddet er det sted i produktionen, hvor tilsætning af vækstfremmere i foderet har størst effekt på produktivitet. Medicineret tidlig fravænnning praktiseres stadig i USA, men også i nogen grad i Brasilien.

Der er en meget lille forskel omkring kg foder pr. kg tilvækst imellem de enkelte lande.

Figur 15 skal ses som vejledende, da energiindholdet i smågriseholdet kan variere.

Slagtegriseholdet

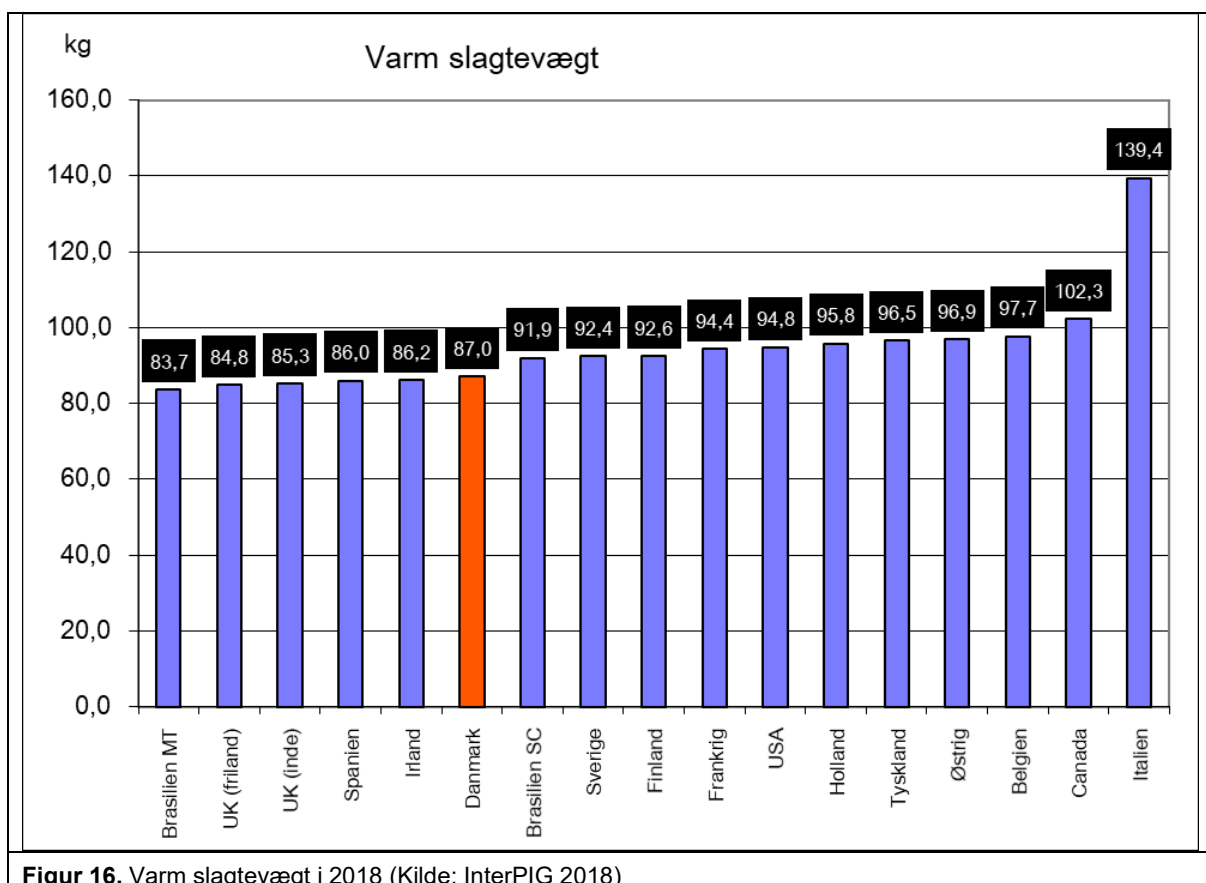
Af tabel 9 fremgår data fra de enkelte InterPIG-lande i 2018.

Tabel 8. Slagtegrisedata for 2018 (Kilde: InterPIG 2018)

Land	Indsættel sesvægt, kg	Levende vægt i kg	Daglig tilvækst, gram	Kg foder/kg tilvækst	Døde, %	Foderdage pr. solgt svin	Solgte grise/stipla ds/år*
Østrig	32,3	121,4	805	2,87	1,96	111	3,03
Belgien	23,1	115,7	700	2,78	3,50	132	2,62
Brasilien MT	25,0	110,0	880	2,50	2,50	97	3,66
Brasilien SC	21,9	121,0	827	2,44	2,25	120	2,86
Canada	30,0	127,9	876	3,00	3,50	112	3,18
Tjekkiet	30,0	115,0	906	2,75	2,26	94	3,59
Danmark	30,5	112,9	975	2,63	3,30	85	3,99
Danmark33	30,8	113,9	1022	2,53	3,30	81	4,13
Finland	29,9	124,0	980	2,70	2,70	96	3,15
Frankrig	30,3	120,3	803	2,75	3,89	112	2,96
Frankrig33	29,3	120,5	807	2,72	3,42	113	2,97
Tyskland	29,9	122,3	842	2,79	2,50	110	2,85
UK (inde)	36,2	109,6	866	2,79	3,19	85	3,98
UK (friland)	36,2	109,0	866	2,79	3,19	84	4,01
Ungarn	28,7	108,8	696	3,14	3,68	115	2,99
Irland	38,7	112,6	885	2,72	2,43	84	4,22
Italien	32,0	170,0	690	3,74	2,50	200	1,76
Holland	25,5	120,9	829	2,56	2,50	115	2,86
Spanien	19,1	112,4	726	2,48	3,80	129	2,69
Sverige	31,9	123,8	946	2,85	1,80	97	3,44
USA	24,0	127,1	860	2,68	4,54	120	2,92

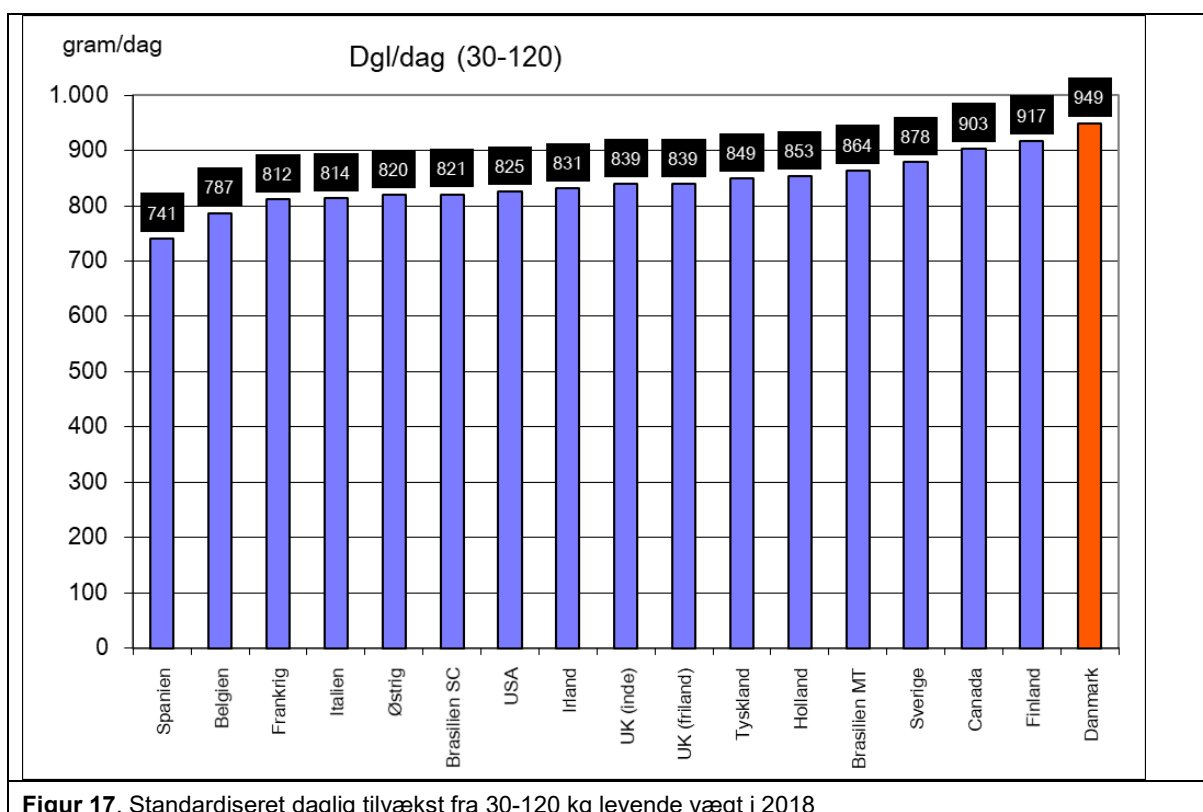
* sygestier indgår ikke i producerede grise pr. stiplads

Irland, UK, Danmark og Spanien har en slagtevægt, som er væsentligt lavere end andre lande.

Figur 16. Varm slagtevægt i 2018 (Kilde: InterPIG 2018)

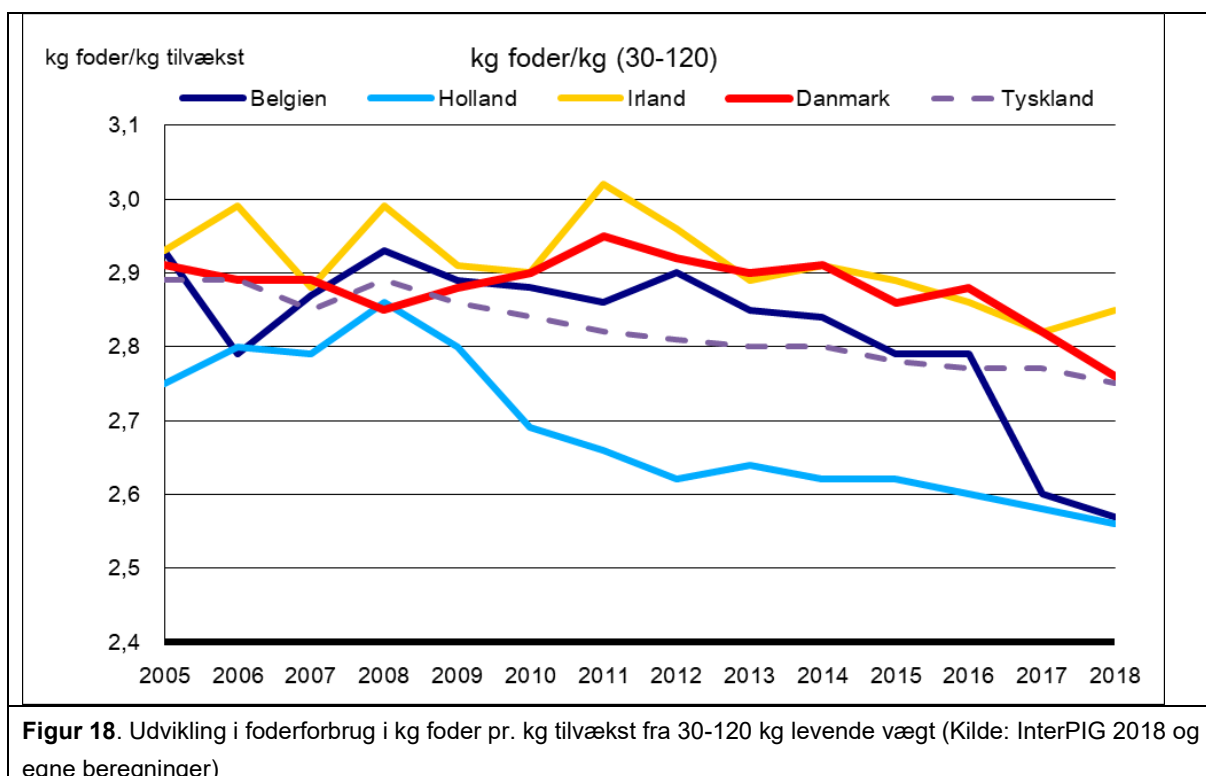
Slagtevægt har relativt stor betydning for produktionsomkostning pr. kg slagtevægt, fordi smågriseomkostningen kan fordeles ud på flere kg. Omvendt giver en høj slagtevægt lavere kødprocent og et højere foderforbrug pr. kg tilvækst. Målt på standardiseret daglig tilvækst ligger Danmark nr. 1 efterfulgt af Finland. Her har valg af ornerace stor betydning. Duroc, som bruges i Danmark, har højere daglig tilvækst end fx Pietrain-orner, et lavere foderforbrug pr. kg tilvækst, men også en lavere kødprocent. Samlet set er der ingen tvivl om, at slagtesvin med Duroc, som afsættes til danske slagterier og med danske afregningsregler, giver den bedste økonomi for danske slagtegriseproducenter.

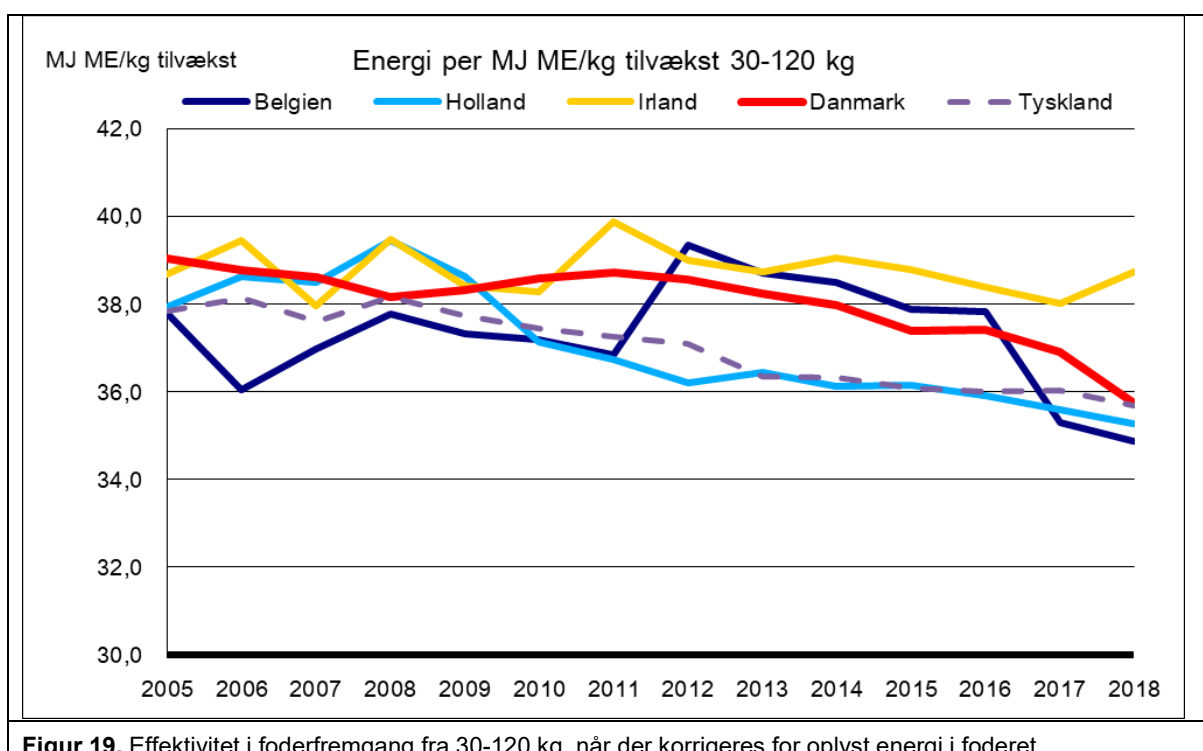
Figur 17. Standardiseret daglig tilvækst fra 30-120 kg levende vægt i 2018

Benchmarking af foderforbrug pr. kg tilvækst er besværligt, da energiindhold som følge af forskelle i foderinput veksler og i øvrigt skal omregnes fra et nationalt system til et fælles energivurderingssystem. Energieniveauet kendes heller ikke særligt præcist år for år i andre lande. Alle disse faktorer gør, at god benchmarking af fodereffektivitet bliver meget vanskelig.

I figur 18 er udvalgte landes udvikling i fodereffektivitet siden 2003 vist som standardiseret kg foder/kg tilvækst, men standardiseret så indsættelsesvægt og afgangsvægt er ens. Levende oplyst afgangsvægt er genberegnet via varm slagtevægt ganget med 1,27 for alle lande. I dag vides det, at slagtesvindet afhænger både af vægt på grisen, men også af race. De kødfyldte racer, som fx Pietrain, har et mindre slagtesvind end fx Duroc.

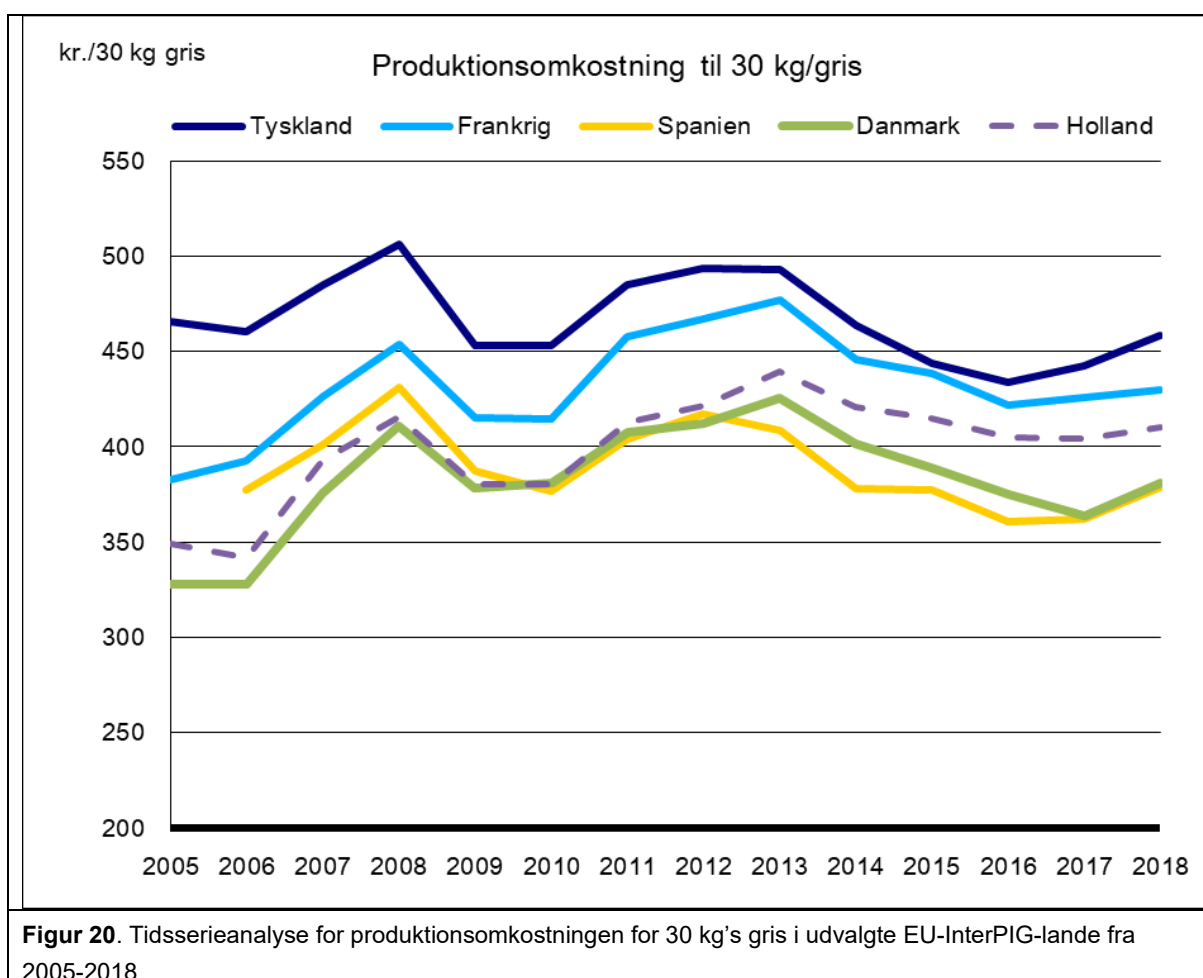

Der er store udfordringer i en international benchmarking, hvis der også skal korrigeres for energiindhold pr. kg/foder. Landene har forskellige fodervurderingssystemer. I InterPIG er data-standarden "Metabolisk energi pr. kg foder" om end med nogen usikkerhed. Omregnet til metabolisk energi ser fodereffektivitetsudviklingen ud som vist i figur 19. Der er hop i nogle landes kurve, men generelt er tendensen, at alle lande forbedrer deres foderudnyttelse.

Konkurrenceveneanalyser - smågrise

Trenden inden for produktionsomkostninger for smågrise er, at Holland sakker bagud i forhold til Danmark. Holland kan dog stadig producere en 30 kg's gris cirka 50 kr./gris billigere end Tyskland. Spanien rykkede fra Danmark på smågrisesiden fra 2013, men afstanden mellem de to lande er nu stabiliseret via den flotte avlsfremgang i soholdet i Danmark.

Set over en tidsserie fra 2009-2018, eller 10-års data (tabel 10), er der for gennemsnitsproducenten et tab på 13 kr./smågris ved salg til tysk Nord-West-notering, eller 13 kr./30 kg's gris i tab ved salg til SPF-pulje region 2/3, PRRS-negativ. Hvis der var solgt alene til SPF-notering i Danmark, ville tabet have været 20 kr./30 kg's gris. De små forskelle vidner om, at den danske beregnede smågrisenotering over tid, rent faktisk stort set rammer markedsprisen, selv om det er en beregnet planøkonomisk notering, som ikke kan tage hensyn til udbud og efterspørgsel. Medmindre der opnås meget store tillæg udover de oplyste Puljepriser i Nord-West-notering og SPF-pulje, er det ikke så markant bedre at eksportere smågrise som at sælge det til den beregnede notering.

Heldigvis for de danske smågriseproducenter er Nord-West-noteringen en form for basisnotering, hvor der mere er tale om en plusregulering end en minusregulering, da det er baseret på 200 smågrise som basis. Store hold ensartede smågrise, som danske soholdere har via cirka tre gange så store gennemsnitlige sobesætninger end tyskerne, opnår noget bedre priser. Det har for mange eksportører af danske smågrise nok givet en tilpas høj pris, til at nulpunktssalgsprisen er opnået.

Tabel 9. Rentabilitet for dansk smågriseproducent ved salg ved 30 kg. Historiske smågrisepriser fra diverse pulje og beregnet smågrisenotering i Danmark fra 2009-2018

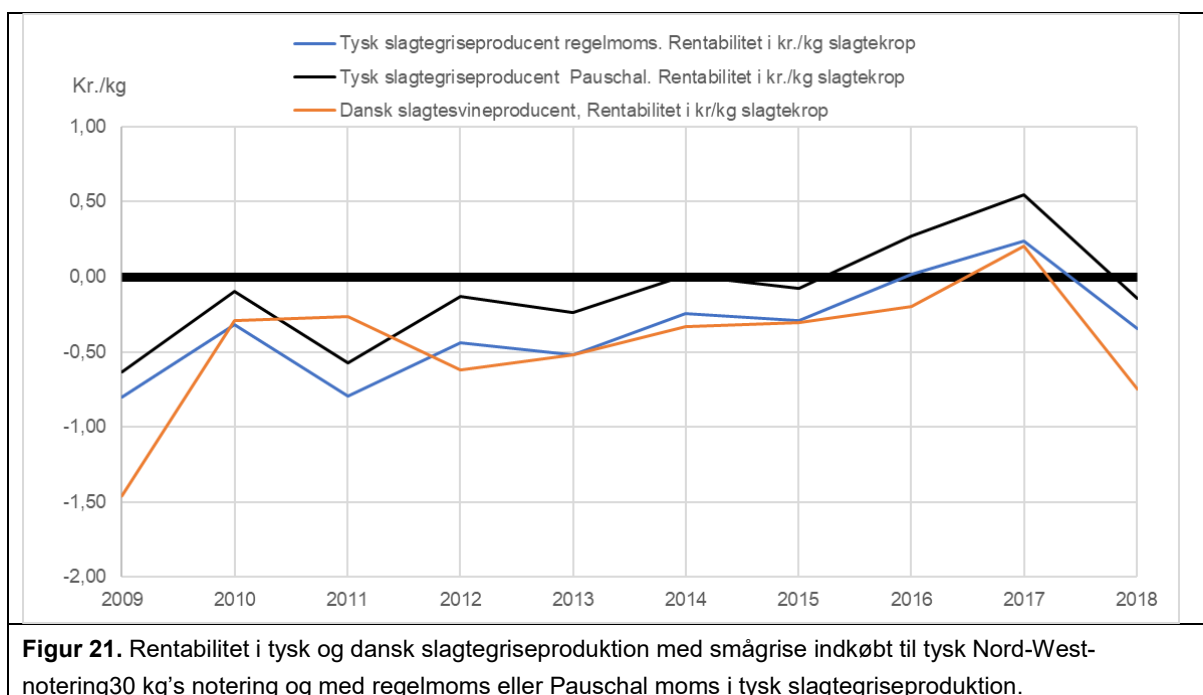
År	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Gns. 2009 - 2018
Nord-West-notering 30 kg, kr./gris	381	345	343	425	424	391	318	382	447	329	379
SPF-region 2/3, PRRS-negativ, kr./gris	373	334	325	425	433	390	318	377	474	337	378
SPF beregnet smågrisenotering ved 30 kg's smågris, kr.	337	347	367	403	407	386	348	380	411	334	372
Gns. fremstillingspris 30 kg's smågris i Danmark, kr.	378	381	407	413	425	402	389	375	364	381	392
Rentabilitet pr. smågris solgt til Nord-West-notering, kr.	3	-36	-64	12	-1	-11	-71	7	83	-52	-13
Rentabilitet pr. smågris solgt til pulje Region 2/3, PRRS-negativ, kr.	-6	-47	-82	12	7	-12	-71	1	110	-44	-13
Rentabilitet pr. smågris solgt til SPF-notering, kr.	-41	-35	-40	-10	-19	-16	-41	5	47	-47	-20

Model for konkurrenceevne i slagtegriseholdet i 2018

Som nævnt i metodeafsnittet kan en national produktionsomkostning for en 30 kg's gris ikke "overføres" til slagtegriseholdet, når der skal foretages en konkurrenceevnevurdering af denne driftsgren mellem tyske og danske slagtegriseproducenter.

Konkurrenceevnen for en dansk slagtegriseproducent gøres op i forhold til en tysk fra 2009-2018. Der bruges en kg-regulering på 7,45 kr./kg (som i Nord-West-notering) til at korrigere smågriseprisen for indsættelsesvægt i Danmark og Tyskland. Dertil kommer 13 kr./smågris i transportomkostninger.

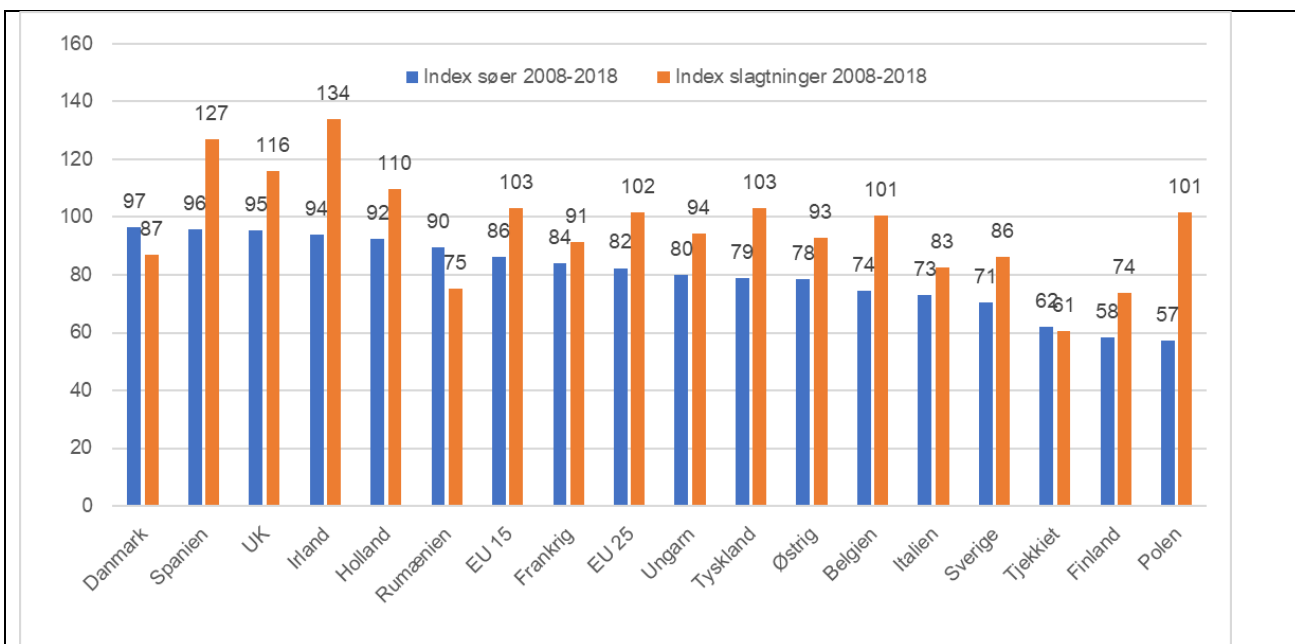
Et 10-årigt gennemsnit viser et dansk tab på 38 kr./slagtesvin og et tysk tab på 33 kr./slagtesvin under regelmoms faldende til et underskud på cirka 10 kr./gris hvis grisene laves under Pauschal systemet i Tyskland svarende til en beregnet gennemsnitsgevinst på 23 kr./slagtegris ved at producere uden momsregnskab. Her er smågriseprisen indsat i InterPIG-kalkunen Tysk Nord-West-notering i stedet for den nationale produktionsomkostning i henholdsvis Tyskland og Danmark. Tabene er lavere end sidste års 10-årige gennemsnit, men det skyldes at år 2008, som var et rigtigt dårligt år, er erstattet med 2018-tal, som dog var noget bedre. Umiddelbart ser det næsten ligeså slemt ud for tyske slagtegriseproducenter som for danske, men opgørelserne er lavet med regelmoms. Som det tidligere er beskrevet i fx Notat nr. 1219 "Konkurrencen om de danske smågrise", er der cirka 80 % af de tyske slagtesvin, som leveres under Pauschal-ordningen. En beregning af gennemsnits fordelene ved Pauschal på InterPIG-tal Tyskland viser en fordel på gennemsnitligt 23 kr./gris fra 2009-2018. I 2019 har EU indledt en retssag mod Tyskland omkring denne ordning, eller måske snarere omfanget af hvor mange som kan benytte ordningen. Et forsimplet momssystem er lavet for den lille producent. SEGES Svineproduktion har tidligere haft møder med en tysk skattekonsulent, som fortalte, at tyske producenter med vilje lavede små selskaber for at kunne være med ordningen. Hvis Tyskland taber denne sag, eller må lave om på omfanget af producenter, som kan bruge ordningen, kan det få betydning for dansk griseproduktion. Den opnåede smågrisepris ved eksport kan komme under prispress på grund af lavere tysk betalingsvillighed hos slagtegriseproducenter, mens den danske slagtegriseproducent vil komme til at få en fordel via lavere markedspriser på smågrise.

En tysk Pauschal-producent klarer sig alle årene bedre end en tysk regelmoms-producent. Det ses også, at det kun i 2011 var bedre at være dansk slagtegriseproducent end en tysk.

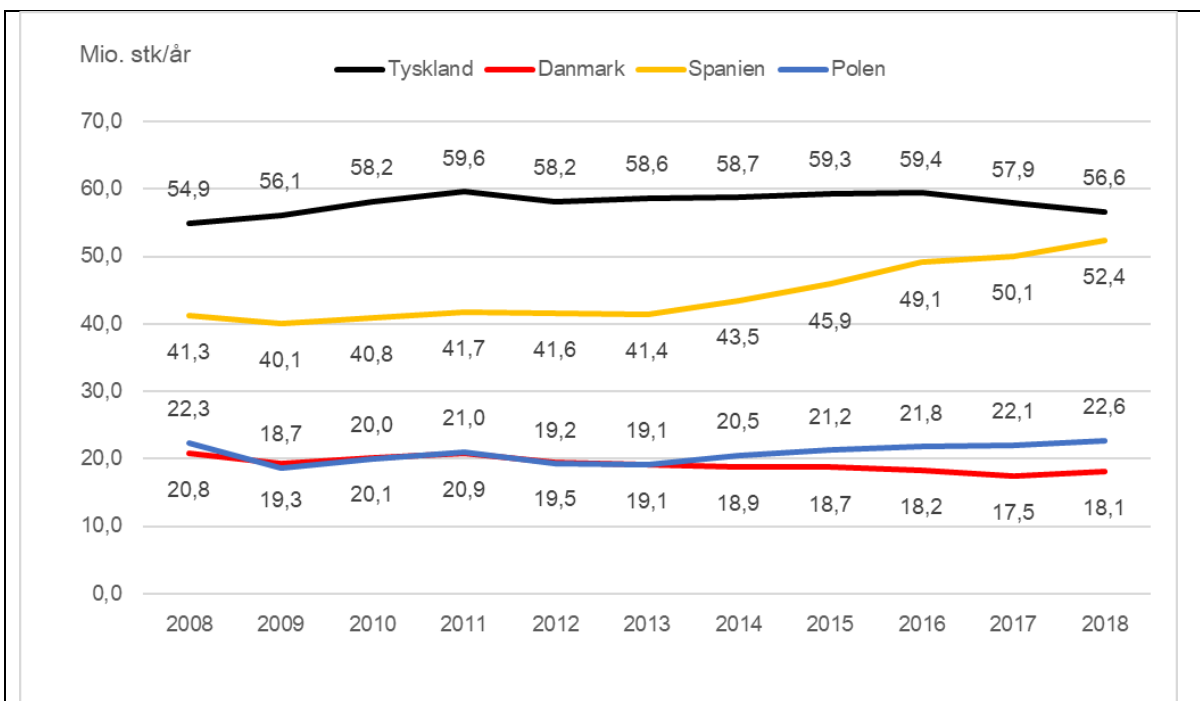
So- og slagteindeks 2008-2018

Udviklingen i slagtninger pr. land og antal årssøer er vist i figur 20 - indekseret så 2018 står i forhold til 2008. Danmark er det land, som har mistet færrest søer over en 10-årig periode med kun 3 % nedgang, men antal slagtninger er faldet med 13 %. Spanien har mistet 4 % af sobestanden, men har øget deres slagtninger med 27 %. Tyskland har mistet 21 % af deres søer siden 2008, men øget antal slagtninger med 3 %. Nedgangen i soantal er blevet dækket af import af smågrise. Holland er gået 8 % ned i søer, men 10 % frem i antal slagtninger. Forklaringen på fremgangen i slagtninger i Holland er, at flere hollandskproducerede slagtesvin i dag, bliver slagtet i Holland, hvor de tidligere havde en meget stor eksport af slagtesvin til slagtning i Tyskland. Polen har haft massiv tilbagegang i antal slagtede søer, som nærmest er halveret siden 2008, men ser nu en stigning i antal slagtninger på 1 %. Hullet er dækket via import af smågrise, primært fra Danmark.

Figur 22. Indeks for slagtninger og årssøer i EU 2008-2018. 2008 = indeks 100

Udviklingen i slagtninger i Tyskland, Danmark, Spanien og Polen er vist i figur 23. Tyskland har toppet, mens Spanien har vundet momentum siden 2013, hvilket passer godt med rentabilitetsudviklingen i landet pr. kg svinekød. Polen er gået frem i slagtninger, men der er stor import af smågrise, primært fra Danmark. Danmark viser generelt tilbagegang, men der var dog en stigning i antal slagtninger i 2018. De dårlige smågrisepriser gjorde det mere rentabelt for de integrerede besætninger at sænke slagtevægten, mod at producere flere grise.

Figur 23. Udviklingen i mio. slagtninger pr. år fra 2008-2018 i udvalgte lande. Kilde Eurostat

I tabel 11 er udviklingen i søer, slagtninger, gennemsnitlig slagtevægt og EU's samlede svineproduktion (EU28) indekseret med 2008 som basisår. Cirka hver sjette so er forsvundet fra EU28 siden 2008, men det er kun hver syvende i EU15, mens der i alle nye medlemsstater i EU siden 2004

er forsvundet cirka hver tredje so. Slagtninger er nærmest uændret i EU15. EU's produktion af svinekød er øget med cirka 5 %.

Tabel 10. Indekseret tal fra 2008 til 2018. 2008=100

Indeks 2008-2018	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Søer i EU28	100	97	94	90	88	88	86	84	85	83
Søer i EU15	99	97	95	92	90	91	90	87	87	86
Søer i EU28- EU15	102	100	88	84	80	79	73	73	74	67
Slagtninger i EU15	94	97	99	96	96	97	99	100	99	101
Slagtninger i EU28-EU15	93	71	74	76	71	71	75	78	79	80
Gns. slagtevægt i EU 28	101	101	101	102	102	102	103	103	104	104
EU Svinekødsproduktion indekseret	95	98	100	98	98	98	102	104	103	105

Konklusion

Danmark er et godt griseproduktionsland med en god middeltemperatur, som sikrer dyrere optimale klimaforhold uden fordyrende klimatekniske løsninger. Landet har en god geografisk beliggenhed med hensyn til ekstern smittebeskyttelse. Danmark er et kystland, så der er også fordele med hensyn til udskibning af eksportvare. På landsplan er der rigeligt med harmoniareal til husdyrgødning både for kvæg og grise.

Danmark havde sammen med Spanien de laveste produktionsomkostninger pr. kg slagtekrop i 2018, men rentabiliteten i svineproduktion var bedre i Spanien. Det er kun de slagtegriseproducenter, der har ligget i den bedste gruppe, der over en 10-årig periode har haft en rentabel slagtegriseproduktion i Danmark.

Danmark er fortsat meget konkurrencedygtige indenfor smågriseproduktionen. Set over en 10-årig periode har en gennemsnitsproducent dog haft et mindre tab beregnet ud fra de officielle smågrisepriser. Det må dog tilføjes, at et ekstra tillæg i form af store ensartede batch fra de relativt store danske sohold kan betyde, at danske smågriseproducenter i realiteten har haft overskud.

Dette skal ses i forhold til en 10-årig analyse, som viser, at en gennemsnitlig dansk slagtegriseproducent med smågrise købt til tysk Nord-West-notering ville have tabt 38 kr./slagtesvin. Samme analyse viser også, at en tysk slagtegriseproducent ville have tabt 33 kr./slagtesvin med smågrise indkøbt til tysk Nord-West-notering. Mange tyske slagtegriseproducenter har imidlertid fordel af deres forsimplede moms-system (Pauschal) for landbrug, som giver en skjult gevinst på 23 kr./slagtegris som gennemsnit i årene 2009-2018.

EU har indledt en retssag mod den tyske stat om omfanget af, hvor meget Pauschal bruges i Tyskland. Pauschal var ment som en hjælp til den mindre producent, som således kunne slippe for momsregnskab, men når cirka 80 % af den tyske slagtegriseproduktion produceres under denne ordning, sætter EU spørgsmål ved, om ordningen misbruges i Tyskland. I sidste ende kan det for danske smågriseproducenter få betydning for prisdannelse på det danske smågrise-marked, som i høj grad er influeret af, at EU er et indre marked, og smågrise er en handelsvare, som også kan bevæge sig. Danske slagtegriseproducenter kan få bedre konkurrenceevne, hvis Tyskland taber sagen via billigere smågrise på sigt.

Tabel 11. 10-årig vurdering af dansk svineproduktions rentabilitet

År	Middel 2009-2018
Dansk slagtegriseproducent. Rentabilitet pr. slagtesvin, kr./gris	-38
Dansk slagtegriseproducent. Rentabilitet i kr./kg slagtekrop	-0,45
Tysk slagtegriseproducent regelmoms, Rentabilitet pr. slagtesvin, kr./gris	-33
Tysk slagtegriseproducent regelmoms, Rentabilitet i kr./kg slagtekrop	-0,35
Tysk slagtegriseproducent Pauschal. Rentabilitet pr. slagtesvin, kr./gris	-10
Tysk slagtegriseproducent Pauschal, Rentabilitet i kr./kg slagtekrop	-0,11
Dansk smågriseproducent. Rentabilitet pr. smågris solgt til tysk Nord-West-notering	-13
Dansk smågrise producent, Rentabilitet pr. smågris solgt til dansk pulje Region 2/3 PRRS negativ	-13
Dansk smågriseproducent, Rentabilitet pr. smågris solgt til beregnet SPF-notering	-20

Referencer

- [1] Udesen, F. (2018): Grundlag for den beregnede smågrisenotering - juni 2019. Notat nr. 1921, SEGES Svineproduktion.
- [2] Hansen C. (2018): Landsgennemsnit for produktivitet i produktion af grise i 2018. Notat nr.1920, SEGES Svineproduktion.
- [3] Christiansen, M.G. & F. Udesen (2012): Konkurrencen om de danske smågrise. Notat nr. 1219, Videncenter for Svineproduktion.
- [4] Agribenchmark PIG 2018 data.

NAV nr.: 5381-1930

//TOG//

Dyregruppe: Smågrise, slagtesvin, søer
Fagområde: Økonomi

Tlf.: 33 39 45 00

svineproduktion@seges.dk

Ophavsretten tilhører SEGES. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.